

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳՈՒՐԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
ՎՐԵԺ ՓԱՐՍԱԴԱՆՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ

ՊԱՐՍԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ԵՐԵՎԱՆ

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

2021

ՀՏԴ 81'374=19=222.1:91

ԳՄԴ 81.51-4+81.521.31-4+26.8

Հ 854

Նվիրվում է ԵՊՀ հիմնադրման
100-ամյակին:

*Հրատարակության է երաշխավորել ԵՊՀ արևելագիտության
ֆակուլտետի գիտական խորհուրդը:*

Մասնագիտական խմբագիրներ՝

Բան. գիտ. թեկնածու, պրոֆեսոր՝ Գ. Մելիքյան
Աշխ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր՝ Թ. Վարդանյան

Գրախոսներ՝

Պատմ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ՝ Վ. Ոսկանյան
Աշխ. գիտ. թեկնածու, դոցենտ՝ Տ. Սարգսյան

Հովհաննիսյան Գ., Փարսադանյան Վ., Իսրայելյան Ա.

Հ 854 Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հաս-
կացությունների *հայերեն-պարսկերեն, պարսկերեն-հա-
յերեն* բառարան/ Գ. Հովհաննիսյան, Վ. Փարսադանյան,
Ա. Իսրայելյան: -Եր., ԵՊՀ հրատ., 2021, 142 էջ:

Բառարանը օգտակար կարող է լինել արևելագետ-իրանա-
գետների, միջազգայնագետների, զբոսաշրջության ոլորտի մաս-
նագետների համար:

ՀՏԴ 81'374=19=222.1:91

ԳՄԴ 81.51-4+81.521.31-4+26.8

ISBN 978-5-8084-2482-1

© ԵՊՀ հրատ., 2021

© Հովհաննիսյան Գ., Փարսադանյան Վ., Իսրայելյան Ա., 2021

Առաջաբան

Աշխարհագրական հանրագիտարանային բառարանում երկրագրությունը բնորոշվում է որպես *աշխարհագրական գիտություն, որը զբաղվում է երկրների համալիր ուսումնասիրությամբ, համակարգում և ընդհանրացնում է դրանց բնության, բնակչության, տնտեսության, մշակույթի և սոցիալական ու քաղաքական կազմակերպման մասին տարաբնույթ տվյալները:*

Այսպիսով, երկրագրությունն իր էությամբ սինթետիկ գիտություն է, որի նպատակն է ձևավորել, կերտել առանձին երկրի, երկրների խմբերի կամ տարածաշրջանների աշխարհագրական կերպարը, իսկ ուսումնասիրվող օբյեկտի գիտական պատկերը կերտելու համար կատարում է մեծածավալ ու տարաբնույթ փաստական նյութի վերլուծություն:

Այս բառարանի ստեղծումը նպատակ ունի արևելագետ-պարսկագետների, միջազգայնագետների ունեցած բառարանները համալրել նաև աշխարհագրական-երկրագրական հասկացությունների և եզրույթների մինչև օրս նմանը չունեցող բառարանով: Բառարանն ընդգրկում է ավելի քան 1500 եզրույթ և հասկացություն: Փորձել ենք բառարանում առավելագույնս ընդգրկել այն եզրույթներն ու հասկացությունները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են պարսկալեզու երկրների բնությանը, բնակչությանը, տնտեսությանը և հասարակության այս կամ այն ոլորտին: Դրա համար բառարանի բառաշարքը կազմելիս հիմք ենք ընդունել պարսկալեզու երկրներին վերաբերող աշխարհագրական-երկրագրական գրականությունը: Մասնագիտական գրականությունից բացի՝ բառարանը կազմելիս հիմք ենք ընդունել նաև մի շարք բառարաններ:

Բառարանի վերջում, որպես փոքրիկ հավելում, ներկայացրել ենք միջազգային նշանավոր կազմակերպություններից մի քանիսը միայն, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները:

Բառարանի առաջին մասում տրված են աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների հայերեն-պարսկերեն, երկրորդ մասում՝ պարսկերեն-հայերեն տարբերակները:

Հատուկ շնորհակալություն ենք հայտնում բառարանի մասնագիտական խմբագիրներ Գ. Մելիքյանին և Թ. Վարդանյանին, գրախոսներ Ս. Սաֆարյանին և Տ. Սարգսյանին՝ արժեքավոր խորհուրդների և աշխատանքն արժևորելու համար:

Հեղինակները շնորհակալությամբ կընդունեն բառարանի բարելավման հետ կապված բոլոր դիտողություններն ու առաջարկությունները:

Ձեր նկատառումները կարող եք ուղարկել ghovhannisyan@ysu.am կամ armen.israyelyan@ysu.am էլեկտրոնային հասցեներով:

Հեղինակներ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Աա

աբորիգեն (տեղաբնիկ)	بومی
ազաթ	عقیق
ազամա	آگاما، سوسمار بزرگ
ազավա	گیاہی علفی چندین
	ساله نواحی گرمسیری
ազարակ (ֆերմա)	مزرعه، کشتزار،
	فارم
ազարակատեր (ֆերմեր)	مالک مزرعه، صاحب
	کشتزار
ագրարային	کشاورزی
ագրարային հարաբերություններ	مناسبات کشاورزی
ագրարային քաղաքականություն	سیاست کشاورزی
ագրեսիա	تجاوز
ադամաթզենի (բանան)	موز
ադամանդ	برلیان، الماس
ադրբեջանցի	آذربایجانی
ազատ տնտեսական գոտի	منطقه آزاد اقتصادی
ազատ առևտրային գոտի	منطقه آزاد تجاری
ազգ	ملت، قوم
ազգագրություն	قوم شناسی
ազգային եկամուտ	درآمد ملی
ազգային ժողով	مجلس ملی، پارلمان
ազգային կրոն	دین ملی
ազգային համախմբում (կոնսոլիդացիա)	متحد ساختن قوم،
ազգային հարստություն	یکپارچه سازی ملی
ազգային տնտեսություն	ثروت ملی
ազգային պալատ	اقتصاد ملی
	کاخ ملی

ազգային պարկ
ազգային փոքրամասնություն

ազգայնականություն

ազգայնացում
ազգերի ձուլում (ասիմիլացիա)

ազգություն
ազիմուտ
ազնիվ մետադ
ազնվացեղ եղջերու
ալթայյան լեզվաընտանիք

ալիք
ալյումին
ալմաստ
ալոե
ալպինիստ (լեռնագնաց)
ալպինիզմ

ալպյան
ածուխ
ակադեմիա
ակացիա
ակցիա (բաժնետոմս)
ակցիոներական ընկերություն
(բաժնետիրական ընկերու-
թյուն)
ակունք
ահաբեկչություն
աղ

پارک ملی
اقلیت ملی، اقلیت

قومی
ملی گرای،
ناسیونالیسم
ملی سازی
آسیمیله سازی
(همگون سازی) ملل

ملیت
آزیموت
فلز نجیب
گوزن نجیب
خانواده زبان های
آلتایی

موج
آلومینیوم
الماس
آلوئه

کوه نورد، کوه پیما
کوه نوردی، کوه
پیمایی

آلپی
ذغال
فرهنگستان، آکادمی
آکاسیا، اقاکیا
سهم، بخشیه
شرکت سهامی

منشأ
ترور
نمک

աղանդ	فرقه
աղանդավորություն	پیروی از فرقه ، فرقه گری
աղբյուր	1- چشمه ، 2- منبع ، ماخذ
աղյուս	آجر ، خشت
աղտոտում	آلودن (کثیف و ناپاک کردن) چیزی ، آلوده سازی
աղվես	روباه
աղոթք	دُعا
աղուտ	نمکزار ، شورزار ، شورستان
աճուրդ	مزایده
ամառ	تابستان
ամառանոց	ییلاق
ամբարտակ	سد
ամերիկացի	آمریکایی ، اهل آمریکا
ամիս	ماه
ամպ	ابر
ամպամածություն	هوای ابری ، ابری
ամպրոպ	رعد و برق ، تندر
ամսագիր	ماهنامه
ամուսնական տարիք	سن ازدواج
ամուսնալուծություն	طلاق ، ترک مزاجت
ամուսնություն	ازدواج
այգի	باغ
այգեգործություն	باغداری ، باغبانی
այծ	بُز
այծաբուծություն	پرورش بُز
այծքաղ	بُز کوهی

անակոնդա

مار اژدها،
آناكوندا، مار بوای

անանաս (արքայախնձոր)

آبی
آناناس، عین الناس

անապատ

بیابان

անապատացում

بیابان زایی

անասնապահություն

دامپروری، دامداری

անասուն

حيوان، جانور

անգլիացի

انگلیس، اهل

انگلستان

անգղ

كركس، لاشخور

անեքսիա (բռնակցում)

الحاق

անկախություն

استقلال

անկլավ

درون بوم، منطقه

درون بومی

անձրև

باران

անտառ

جنگل

անտառային արդյունաբերու-
թյուն

صنایع جنگلداری

անտառային ռեսուրսներ (պա-
շարներ)

ذخایر جنگلی

անտառային տնտեսություն

اقتصاد جنگلداری

անտարկտիկա

سرزمین جنوبی، قطب

جنوب کره زمین

անտիցիկլոն

ضد گردباد، ضد

سیکلون، آنتی

سیکلون

աշխատանք

کار

աշխատանքի առարկա

موضوع کار

աշխատանքի բաժանում

تقسیم کار

աշխատանքի գործիք

ابزار کار، وسایل

کار

աշխատանքային շուկա	بازار کار
աշխատանքային ռեսուրսներ	1-منابع کار، 2-منابع شغلي
աշխատանքի աշխարհագրական բաժանում	تقسيم جغرافياي کار
աշխատանքի միջազգային բաժանում	تقسيم بين الملى کار
աշխատավարձ	حقوق، اجرت، کارمزد، دستمزد
աշխատատար արտադրություն	توليداتی که کار و زحمت بسيار می طلبد، توليدات پر زحمت (مشکل، سخت، دشوار)
աշխատունակ բնակչություն	اهالی مستعد به کار
աշխատուժ	نیروی کار
աշխատունակություն	توانایی انجام کار، کاردانی
աշխարհագրական	جغرافيايی
աշխարհագրական ատլաս	مجموعه نقشه های جغرافيايی، اتلس (اطلس) جغرافيايی
աշխարհագրական դիրք	موضع جغرافيايی
աշխարհագրական երկայնություն	طول جغرافيايی
աշխարհագրական թաղանթ	لایه جغرافيايی
աշխարհագրական լայնություն	عرض جغرافيايی
աշխարհագրական կոորդինատներ	مشخصات جغرافيايی
աշխարհագրական հայտնագործություններ	اکتشافات جغرافيايی
աշխարհագրական միջավայր	محیط جغرافيايی

աշխարհագրական քարտեզ
աշխարհագրություն
աշխարհամաս
աշխարհաքաղաքականություն
աշխարհի քարտեզ

աշնանացան մշակաբույսեր
աշորա (տարեկան)

աշուն
ապար
ապրանք
ապրանքային տնտեսություն
ապրանքափոխանակություն

առավոտ
առաջնորդ
առողջապահություն
առողջարան
առյուծ
առվակ
առվույտ
առու

առևտրական հաշվեկշիռ
առևտրական նավատորմ

առևտուր

نقشه جغرافیایی
جغرافیا
قاره، بر
ژئوپلیتیک
نقشه جغرافیایی
جهان
نباتات کشت پاییزی
چاودار (گیاهی یک
ساله از خانواده
گندمیان)
پاییز
سنگ معدنی
جنس، کالا
اقتصاد کالایی
تبادل کالاها، رد و
بدل کردن کالاها،
مبادله کالاها،
صبح، بامداد، سحر
رهبر
بهداری، بهداشت
آسایشگاه
شیر
جوی کوچک
یونجه
جوی، گذرگاه آب،
گذرگاه نسبتاً
باریکی که آب در آن
جریان دارد
تراز تجارتي
ناوگان تجارتي،
ناوگان تجاری
تجارت

ասբեստ

ասիմիլյացիա

ասորի

ասոցիացիա

աստղ

աստղադիտակ

աստվածապետություն (թեոկ-
րատիա)

Աստվածաշունչ

ասուպ

ավազ

ավազաբլուր

ավազահող

ավազամուկ

ավազային անապատ

ավազան

ավազաքար

ավազուտային ակացիա

ավան

ավանակ

ավանդույթ

ավիաընկերություն

ավստրալացի

ավտոբուս

ավտոմայրուղի

ավտոմեքենա

ավտոմոբիլաշինություն

ատլաս աշխարհագրական

آزبست، پنبه نسوز،

پنبه کوهی

آسیمیلایسون، همگون

سازی

آشوری

اتحادیه، انجمن

ستاره

تلسکوپ

دین سالاری،

تئوکراسی

کتاب مقدس مسیحیان

و یهودیان

شهاب، سنگ آسمانی

ریگ، شن، ماسه

تل ریگ، تپه ماسه

خاک مخلوط به شن

موش شنزاری

بیابان ماسه ایی

حوض

سنگ معدن شن

اقاقیای شنزاری

قصبه

الاغ

آداب و رسوم

شرکت هواپیمایی

استرالیایی، اهل

استرالیا

اتوبوس

بزرگراه

خودرو، اتومبیل

صنایع خودروسازی

اطلس جغرافیایی

ատոմային էլեկտրակայան
արաբ
արագիլ
արագընթաց ավտոճանապարհ

արահետ, կածան
արամեներեն
արգելոց
արգելավայր
արդյունահանող արդյունաբե-
րություն

արդյունահանում
արդյունաբերական ապրանք-
ներ

արդյունաբերական կենտրոն
արդյունաբերական կետ

արդյունաբերական համալիր

արդյունաբերական հանգույց

արդյունաբերական ձեռնար-
կություն

արդյունաբերական շրջան

արդյունաբերության ճյուղ
արդյունաբերություն
արեգակնայի համակարգ
արժեզրկում (ինֆլյացիա)
արժեթուղթ

نیروگاه اتمی

عرب

لك لك، كرنا

جاده سریع السیر،

شاهراه

کوره راه

زبان آرامی

قرق، منطقه ممنوعه

قرق گاه

صنایع استخراجی

استخراج

کالاهاى صنعتی

مرکز صنعتی

محل تولیدی، مکان

تولیدی

مجمع صنعتی

(تولیدی)

مرکز صنعتی، جایی

که در آن فعالیتهاى

تولیدی تمرکز یافته

باشد

واحد تولیدی

منطقه صنعتی

(تولیدی)

رشته هاى صنایع

صنایع، تولیدات

منظومه شمسی

تورم

اوراق بهادار

արժեք	ارزش
արժույթ	ارز خارجی
արծաթ	نقره
արծիվ	عقاب
արկտիկա	قطب شمال
արկտիկական անապատ	بیابان قطب شمالی
արհեստ	پیشه، حرفه، شغل، صنعت
արհեստագործություն	پیشه وری، صنعتگری
արհեստական մանրաթել	الیاف مصنوعی
արհեստավոր	پیشه ور، صنعتگر
արհմիություն	اتحادیه کارگری
արմավ	خرما
արմավենի	درخت خرما
արմենոիդ	آرمنوتید
արշավախումբ	گروه افرادی که برای انجام
	ماموریتی به محلی
	اعزام می شوند،
	گروه اعزامی
արշիպելագ (կղզեխումբ)	مجمع الجزایر
արոտավայր	چراگاه
արջ	خرس
արջամուկ	موش خرما
արվարձան	حومه
արվեստ	هنر
արտագաղթ	مهاجرت
արտադրամաս	کارگاه، کارگاه تولیدی
արտադրական միավորում	واحد تولیدی
արտադրանքի ինքնարժեք	قیمت تمام شده کالا
արտադրողական ուժեր	نیروهای تولیدی

արտադրության եղանակ

արտադրության միջոց

արտադրություն

արտահանում

արտասահման

արտաթույթ

արտաքին առևտուր

արտաքին շուկա

արտաքին պարտք

արտաքին տնտեսական կա-

պեր

արտաքին քաղաքականություն

արտեզյան ջրեր

արտեզյան ջրհոր

արտերկիր

արտոնագիր

ափ

արև

արևադարձ

արևադարձային գոտի

արևածագ

արևակայություն

արևածաղիկ

شیوه تولیدات، راه

و رسم تولیدات

وسایل تولیدی

تولیدات

صادرات

خارج از کشور

ارز

تجارت خارجی

بازار خارجی

بدهی خارجی

کشورروابط اتقادی

با کشورهای خارجی

روابط اقتصادی با

کشورهای خارجی

سیاست خارجی

آبهای چاه های زیر

زمیني عمیق، آبهای

چاه آرتزین، آبهای

آرتزین

چاه زیر زمینی

عمیق، چاه آرتزین

کشور خارجی، خارج

امتیاز نامه

ساحل

آفتاب، خورشید

حارّه، گرمسیری، گرم

و سوزان

منطقه حارّه ای،

منطقه گرمسیری

طلوع، فجر

انقلاب شمسی

گل آفتاب گردان

արևելք	مشرق
արևմուտք	مغرب
արևմտյան քամի	بادی که از مغرب می وزد
արքայախնձոր (անանաս)	آناناس، عین الناس
աուլ	ده کوهستانی
աֆղան	افغان، پشتو

Բք

բադ	اردک
բազալտ	بازالت
բազե	عقاب
բազմակնություն	تعدد زوجات، چند همسری
բաժնետոմս (ակցիա)	سهام
բաժնետիրական ընկերություն (ակցիոներական ընկե- րություն)	شرکت سهامی
բալ	آلبالو
բալանս (հաշվեկշիռ)	تراز، بیلان
բալենի	درخت آلبالو
բալասանատու ծառ	هر درختی که از آن صمغ معطری بدست می آید
բալլ	1- درجه ریشتر، 2-
բակլա	نمره
բամբակ	باقالی
բամբակենի	پنبه
բամբուկ (հնդկեղեգ)	پنبه دانه
բանակ	خیژران، خیژران
բանան (ադամաթզենի)	ارتش موز

բանկ	بانک
բանվոր	کارگر
բանջարանոց	باستان، جالیز
բանջարեղեն	سبزیجات
բառբաթ	بائوباب
բատատ (քաղցր կարտոֆիլ)	سیب زمینی شیرین
բարբառ	طمع
բարել	لهجه
բարեխառն	بشکه نفت
բարխան	معتدل
	تپه شنی در بیابان
	و صحرا
բարձրավանդակ	فلات
բարձրություն	ارتفاع، بلندی
բաց տնտեսություն	اقتصاد آزاد
բացարձակ բարձրություն	بلندی مطلق
բացարձակ խոնավություն	رطوبت مطلق
բացարձակ միապետություն	سلطنت مطلقه
բեզուարյան այծ	نوعی بز کوهی، کل و بز
բենզին	بنزین
բեռ	بار، محموله
բեռնաշրջանառություն	گردش بار
բեռնատար մեքենա	کامیون، ماشین باری
բեռնարգելք (եմբարգո)	تحریم
բերք	محصول
բերքատվություն	باردهی، حاصل دهی
բիզոն	بوفالوی آمریکایی
բլուր	تپه
բյուջե	بودجه
բյուրեղ	بلور
բյուրեղապակի	کریستال، بلور

բնական արբանյակ
բնական զոնա

قمر طبیعی
زون طبیعی، حوزه
طبیعی

բնական կաուչուկ
բնական համալիր
բնական միջավայր
բնական պայման
բնական ռեսուրս
բնակավայր
բնակչության աճ

کائوچوی طبیعی
مجتمع طبیعی
محیط طبیعی
شرط طبیعی
منابع طبیعی
اقامتگاه، منزل
ارتقاء جمعیت، رشد
جمعیت کشور

բնակչության բնական աճ
բնակչության թիվ
բնակչության խտություն
բնակչության կազմ
բնակչության միջին տարիք
բնակչության վերաբնակեցի-
րություն

رشد طبیعی، جمعیت
جمعیت، تعداد جمعیت
میزان تراکم، جمعیت
ترکیب جمعیت
سن میانگین
بازتولید جمعیت

բնակչություն
բնապահպանություն

جمعیت، اهالی
حفاظت محیط زیست،
حفاظت طبیعت

բնատեսք (լանդշաֆտ)

چشم انداز، منظره،
نمود سطح زمین

բնության պահպանություն

حفاظت طبیعت، حفاظت
محیط زیست

բնություն
բնօգտագործում

طبیعت
استفاده کردن منابع
طبیعی

բոխի

1- رازیانه اسب 2-
درخت کولکن

բողկ
բորենի

ترب
کفتار

բորսա (սակարան)	بورس
բոքսիտ	بوکسیت
բռնակցում (անեքսիա)	انضمام
բրազիլացի	اهل برزیل، برزیلی
բու	جغد، بوف
բույս	گیاه، نبات
բուսաբանություն	نبات شناسی
բուսաբուծություն	پرورش نباتات و گیاهان
բուսախեժ	انگم گیاهی
բուսահող (հումուս)	
բուսական աշխարհ	جهان گیاهان و نباتات
բուսականություն	نباتات، گیاهان
բուսական յուղ	روغن نباتی
բուրդ	پشم
բուք	بوران، کولای
բրածո	1-بقایای موجود زنده محفوظ در سنگ های پوسته زمین 2- فسیل 3- سنگ واره فسیل نباتات موجودات زنده محفوظ در سنگ های پوسته زمین، موجودات فسیلی نسیم دریا برنج مرجان سفالگر سفالگری قطب
բրածո բույսեր	
բրածո օրգանիզմներ	
բրիզ	
բրինձ	
բուստ (կորալ)	
բրուտագործ	
բրուտագործություն	
բևեռ	

բնեռախույզ
բնեռային աղվես
բնեռային աստղ
բնեռային գայլ
բնեռային գիշեր
բնեռային ցերեկ
բնեռափայլ

کاوش کننده در قطب
روباه قطبی
ستاره قطبی
گرگ قطبی
شب قطبی
روز قطبی
فجر شمالی

Գգ

գագաթ
գազ
գագամուղ
գագան
գագանաբուծություն
գագար
գագօջախ
գալակտիկա
գաղթական
գաղթավայր
գաղութ
գայլ
գայլաձուկ
գաջ
գարեջուր
գարի
գարուն
գեյգեր

قلّه
گاز
خط لوله انتقال گاز
حيوان وحشی
پرورش حیوانات وحشی
هویچ
اجاق گاز
کهکشان
مهاجر
محل مهاجرت
مستعمره
گرگ
گرگ بچه
گچ
آبجو
جو
بهار
1-فواره آب و بخاری
که از زیر زمین
بروز می کند 2-چشمه
آب گرم 3- دیگ آب
گرم کن
رود

գետ

գետաբերան	دهنه رود
գետաբերուկ	آبرفت
գետագալար	پیچ رودخانه
գետահովիտ	وادی رودخانه
գետահուն	بستر رود
գետաձի	اسب آبی
գետային համակարգ	شبکه رود
գետային տրանսպորտ	وسيله نقلیه
	رودخانه ای
գետային ցանց	شبکه رودها
գետի ավազան	حوضه رود
գետնախնձոր	سیب زمینی
գետնամորի	توت فرهنگی جنگلی
գետնանուշ	بادام زمینی
գետնասկյուռ	موش صحرائی
գերմանացի	آلمانی، اهل آلمان
գիհի	درخت اردج
գին	قیمت
գինի	شراب
գինեգործություն	شراب سازی
գիշեր	شب
գիշերահավասար	تساوی شب و روز،
	اعتدال ایام
գիպս	سنگ گچ، ژیپس
գիտություն	دانش
գլոբուս	کره جغرافیایی
գյուղ	ده، روستا
գյուղական բնակչություն	جمعیت روستا نشین
գյուղատնտեսություն	کشاورزی، زراعت
գյուրգա	مار گرز هف گرزه
	مار، مار سمی و
	خطرناک
գնչու	کولی

գոգավորություն
գոլորշի
գոլորշացում
գոմեշ
գոտիական ժամանակ
գորգ
գորգագործություն

գորիլա
գործագուրկ
գործագրկություն
գործակալություն
գործարան
գործող հրաբուխ
գորշ արջ
գորշ հող
գրանիտ
գրաստ

գրաստային տրանսպորտ

գրաֆիտ
գրունտային ջուր (գետնաջուր)
գույք
գունավոր մետաղ
գունավոր մետաղաձուլություն
գունդ

فرو رفتگی، گودی
بخار
تبخیر
گاو میش
ساعت منطقه زمانی
قالی، فرش
قالی بافی، فرش
بافی
گوریل
بی کار
بی کاری
نماینده
کارخانه
کوه آتش فشان فعال
خرس سیاه
خاک سیاه
سنگ خارا
مَرکَب، حیوان باربر
یا سوار شدنی
وسایل باربری
حیوانی
گرافیت
آبهای زیر زمینی
اثاثیه
فلز رنگی
ذوب فلزات رنگی
گردان (ارتش)

Դդ

դամբարան
դաշնություն (ֆեդերացիա)
դաշտ

آرامگاه
فدراسیون
دشت

դաշտավայր	دشت
դաշտավարություն	کشت کاری
դատավոր	قاضی، دادرس
դատարան	دادگاه
դար	قرن، سده
դարաշրջան	عصر، عهد
դարավանդ	بلندی، ارتفاع، زمین بلند
դարբին	آهنگر
դարբնություն	آهنگری
դարչնագույն հող	خاک دارچینی رنگ
դափնի	درخت غار
դելտա	دلتا
դեղաբույս	گیاه دارویی
դեղորայք	داروجات
դեղձ	هلو
դեղձենի	درخت هلو
դելֆին	دلفین
դեսպան	سفیر
դեսպանատուն	سفارت خانه
դեսպանություն	سفارت
դդմիկ	کدو
դդում	کدو تنبل
դինոզավր	دایناسور، داینوسُور
դիվանագետ	دیپلمات
դիվանագիտություն	دیپلماسی
դիվանագիտական հարաբե- րություններ	روابط دیپلماسی
դյույմ	اینچ
դպրոց	دبستان، مدرسه
դրամ	پول
դրամագլուխ	سرمایه

Եե

եգիպտացորեն
ելակ
եկամուտ
եկեղեցի
եղանակ
եղեգ
եղեգնակատու
եղյամ
եղնիկ
եղենի
եղջերու
եղջերվաբուծություն

ենթակառուցվածք
ենթանտառ

երաշտ
երեկո
երեքնուկ
երկաթ
երկաթածառ

երկաթաքար

ذرت
توت فرنگی
درآمد
کلیسا
هوا
نی
گربه نر نیزاری
برف ریزه
آهو
درخت کاج
گوزن
گوزن داری، گوزن
پروری
تشکیل
پوشش گیاهی جنگل،
پوشش گیاهی زیر
درختان جنگل به
عنوان تحتانی ترین
قشر گیاهی جنگل
خشکسالی
عصر
شبدر
آهن
نوع درختی که چوب
بسیار محکم دارد
(پارونیا) از چوبش
چشم مهره برای
جانوران می سازند
سنگ آهن، سنگ معدن

երկաթուղի
երկաթուղային կայարան
երկաթուղային տրանսպորտ

երկարաթել բամբակ
երկարակեցություն
երկինք
երկիր (պետություն)
Երկիր (մոլորակ)
երկնաքար

երկրաբան
երկրաբանական դարաշրջան
(Էրա)

երկրաբանություն
երկրագործություն
երկրագունդ
երկնակամար
երկրակեղև
երկրամաս
երկրաշարժ
երկրաշարժագիր (սեյսմո-
գրաֆ)

երկրաջերմային էլեկտրա-
կայան

Երկրի առանցք
Երկրի միջուկ
Երկրի տարեկան պտույտ

Երկրի օրական պտույտ

آهن
راه آهن
ایستگاه راه آهن
وسيله نقلیه راه
آهنی
پنبه الیاف دراز
طول عمر، دیرپایی
آسمان
کشور
کره زمین
آسمان سنگ، سنگ
آسمانی
زمین شناس
عهد زمین شناسی

زمین شناسی
کشاورزی
کره زمین
فلک، آسمان
پوسته زمین
سرزمین
زلزله
زلزله سنج

نیروگاه برق آبی

محور زمین
هسته زمین
گردش سالانه کره
زمین
گردش روزانه کره
زمین

Եվրոպեոիդ
Եքիդնա

اروپایی نژاد
جانوری که در
استرالیا زندگی می
کند، خاریشت بی
دندان

Ջգ

գարգացող երկիր
գարգացած երկիր
գբադվածություն
գբոսաշրջիկ (տուրիստ)
գբոսաշրջություն (տուրիզմ)
գեբբ
գենիթ
գեյթուն (ձիթապտուղ)
գինանշան
գինված ուժեր
գմբուխտ
գոնա
գոնայականություն

գոնդ
գուգահեռական

գուբբ

کشور رو به انکشاف
کشور متریقی

گردشگر، توریست
گردشگری، توریسم
گورخر، گور اسب
اوج، سمت الرس
زیتون
نشان دولتی
نیروی مسلح
زمرد
منطقه
تقسیمات مناطق
زمانی
بالون هواشناسی
متوازی، به طور
متوازی
گاو میش اروپایی،
ویسنت

ԷԷ

Էլեկտրալամպ	لامپ برق
Էլեկտրակայան	نیروگاه برق
Էլեկտրաշարժիչ	موتور الکتریکی
Էլեկտրաքարշ	لوکوموتیو
Էկոլոգիա	بوم شناسی، 2- محیط زیست
Էկոնոմիկա	اقتصاد
Էմիգրացիա	مهاجرت
Էմիր	امیر
Էմիրություն	امارات
Էներգիա	انرژی برق، نیروی برق
Էներգետիկա	انرژی
Էներգետիկական հաշվեկշիռ	ترازنامه انرژی برق
Էշ	خر
Էպիկենտրոն	مرکز
Էվկալիպտ	اکالیپتوس
Էրոգիա (ողողամաշում)	فرسایش
Էքսկավատոր	اکساکավاتور
Էքսկլավ	اکسکلاو
Էքսկուրսիա	گردش دسته جمعی
Էքստենսիվ տնտեսություն	اقتصاد
Էֆեմեր (կարճակյաց)	بی دوام

ԸԸ

ընդերք	معادن، کان
ընկերություն	شرکت
ընկույզ	گردو
ընկուզենի	درخت گردو
ընձառյուծ	پلنگ
ընձուղտ	شتر مرغ

ընտանեկան կազմ
ընտանիք
ընտանի կենդանի
ընտրություն

ترکیب خانواده
خانواده
حیوان اهلی
انتخاب

ԹԹ

թագավոր
թագավորություն
թաղամաս

پادشاه ، شاه
شاهنشاهی ، پادشاهی
منطقه مسکونی در
شهر ، شهرک

թայֆուն
թանգարան
թանկարժեք քար
թատրոն
թառափ

طوفان
موزه
سنگ گران قیمت
تئاتر
استروژن ، ماهی
خاویار ، تاس ماهی ،

թափոն
թեթև արդյունաբերություն
թել

اوزون برون
فضولات

թերթ
թերակղզի
թերթաքար

صنایع سبک
چای ، چایی
ورق
شبه جزیره
سنگ لوح ، پلمه سنگ

թզենի
թթենի
թխկի

درخت انجیر
درخت توت
افرا

թռչուն
թռչնաբուծություն
թռչնաշուկա

پرنده
پرورش پرندگان
بازار فروش پرندگان

թութ
թութակ
թութ

توت
طوطی
انجیر

թուղթ	کاغذ
թունավոր	سمّی
թունել	تونل
թուջ	چدن
թուրինջ	ترنج، بالنج
թուրք	ترک
թուրքմեն	ترکمن
թուփ	بوته
թփուտ	بوته زار

ԺԺ

Ժամ	ساعت
Ժամային գոտի	منطقه زمانی
Ժամանակագրություն	1-گاه شماری، تاریخ، تقویم 2-
	دانش ثبت و بررسی رویدادهای گذشته
Ժայթքում	بیرون ریختن، خارج کردن
Ժայռ	صخره
Ժենշեն	درخت جنسه یا جنسان
Ժողովուրդ	ملت، مردم
Ժողովրդագրություն	نژاد شناسی
Ժողովրդավարություն	مردم سالاری

Իի

իզոբար	دارای فشار برابر، ایزوبار
իզոթերմ	ایزوترم
իծ	افعی
իլ (թուրք.)	ایل
ինստիտուտ	انستیتو، دانشکده

ինտենսիվ տնտեսություն

ինքնաթիռ

ինքնաթիռաշինություն

ինքնավար

ինքնավարություն

ինքնաթիռ

իշխանություն

իջվածք

իսլամ

իսպանացի

իտալացի

اقتصاد کارایی،

اقتصاد ثمر بخش

هواپیما

صنعت هواپیما سازی

خودمختار

خودمختاری

قیمت تمام شده

حکومت، سلطه

پایین آمده

اسلام

اسپانیایی

ایتالیایی

L

լայնատերև անտառ

լանդշաֆտ (բնատեսք)

լանջ

լաստ

լաստանավ

լավա

լեզվաընտանիք

լեզվախումբ

լեռ

լեռնագագաթ

լեռնագոյացում

լեռնալանջ

լեռնանցք

լեռնաշխարհ

جنگل با درختهای

دارای برگهای پهن

چشم انداز 2- نمود

سطح زمین

دامنه

کَلک

کلک، نوعی قایق

کوچک

گدازه، سعیر آتش

فشانی

خانواده زبانی

گروه زبانی

کوه

قله قله کوه

کوه زدایی

دامنه کوه

گردنه

کوهستان

լեռնաշղթա	سلسله کوه
լիալուսին	هلال
լիճ	دریاچه
լոբի	لوبیا
լովիկ	گوجه فرنگی
լողափ	ساحل
լոբ	بلدرچین
լորենի	زیزفون، زیرفون
լոքո	اسبله
լվացքի մեքենա	ماشین کالاشویی
լուսան	سیاه گوش، وشق
լուսին	مهتاب
լցանավ	کشتی نفت کش

Խի

խաղող	انگور
խաղողագործություն	تاک داری، انگور کاری، مو کاری
խանութ	دکان، مغازه
խառնածին	آدم دورگه
խառն անտառ	جنگل درختان مختلف
խառնարան	محل پیوستن جریان آب دو رودخانه 2-
	باز شدن در قله کوه
	آتش فشانی
խեժ	انگم
խեժափիճի	درخت پهن برگ
խեցգետին	خرچنگ
խիճ	سنگ ریزه، شن
խլուրդ	نئش مئر
խնձոր	سیب
խնձորենի	درخت سیب

խոզ	خوك
խոզաբուծություն	خوكدارى، تربيت خوك
խողովակ	لوله
խողովակաշար	خط لوله
խոնավաչափ	رطوبت سنج
խոնավություն	رطوبت
խոտ	علف
խոտհարք	علف كنى، علف چينى
խորհրդարան	پارلمان، شورا
խորշակ	باد سموم
խտանյութ	ماده اوليه
խուտոր (ռուս.)	قریه

Ծծ

ծաղիկ	گل
ծաղկաբուծություն	گل کارى، پرورش گل
ծանծաղուտ	گدار، محل عبور از
	قسمت کم عمق
	رودخانه
ծանր արդյունաբերություն	صنایع سنگین
ծառ	درخت
ծառայող	کارمند، 2- خدمتکار
ծիածան	رنگین کمان
ծիրան	زردالو
ծիրանենի	درخت زردالو
ծխախոտաբույս	توتون
ծծումք	گوگرد
ծնելիություն	زايش
ծնող	والدين
ծով	دریا
ծովագնաց	دریانورد
ծովագեփյուռ (բրիգ)	نسیم دریایی

ծովածոց
ծովային կլիմա
ծովային հոսանք
ծովային տրանսպորտ

ծովացուլ
ծովափ
ծովի մակարդակ

ծովի մակերևույթ
ծոց

خليج
آب و هوای دریایی
باد دریایی
ترانسپورت دریایی،
وسيله نقلیه دریایی
گاو دریایی
ساخل دریا
سطح دریا، رویه
دریا
سطح دریا
خليج

ԿԼ

կադաստր
կաթ
կաթնասուն
կակաչ
կակառ
կակտուս
կաղին
կաղնի
կալիումական աղ
կահույք
կահույքի արդյունաբերություն
կամուրջ
կայարան
կայծակ
կայսր
կայսրություն
կանադացի
կանեփ

کاداستر
شیر
پستاندار
شقایق
لاله
کاکائو
کاکتوس
بلوط
درخت بلوط
اسید پتاسیوم
مبل
صنایع مبل سازی
پل
ایستگاه
رعد و برق
امپراتوری
اهل کانادا،
کانادایی
شاهدانه

կանցլեր	صدر اعظم
կաշեգործություն	چرم سازی
կաշի	چرم
կաշվե	چرمی
կապ	ربط، ارتباط
կապար	سرب
կապիկ	میمون
կապիտալ	سرمایه
կապիտալի արտահանում	استخراج سرمایه
կառավարություն	دولت
կաստա	سیلک، گروه محدود اجتماعی
կավ	گِل سرخ
կավահող	خاک گِل سرخ
կավային անապատ	بیابان گِل سرخ
կավիճ	گچ
կատու	گربه
կարագ	کره
կարակուլ	قره گل
կարապ	قو
կարատ	قیراط
կարիճ	کژدم
կարկուտ	تگرگ
Կարմիր գիրք	کتاب سرخ
կարմրահող	گِل سرخ
կարստ	ثمره
կարտոֆիլ	سیب زمینی
կաուչուկ	کائوچو
կաքավ	کبک
կենգուրու	کانگورو
կենդանական աշխարհ	دنایای حیوانات
կենդանի	زنده

կենսածին
 կենսոլորտ
 կեչի
 կեռաս
 կեռասենի
 կեսգիշեր
 կեսօր
 կետ (կենդանի)
 կիլովատ
 կիլովատ ժամ
 կինոթատրոն
 կիսաանապատ
 կիսագունդ
 կիվի
 կիտրոն
 կիտրոնենի
 կիրճ
 կլիմա
 կլիմայական գոտի
 կկու
 կյանքի միջին տևողություն
 կղզի
 կղզեխումբ (արշիպելագ)
 կոբալտ
 կոբրա
 կոլիբրի
 կոկորդիլոս
 կոդմնացույց
 կոդմնորոշում
 կոմբայն

حیات بخش زنده
 زیست بوم ، محیط
 زیست
 درخت توس
 گیلان
 درخت گیلان
 نیمه شب
 ظهر
 نهنگ
 کیلو وات
 کیلووات ساعت
 سینما
 نیمه بیابان
 نیم کره
 کیوی
 لیمو
 درخت لیمو
 دره
 آب و هوا
 منطقه آب و هوایی
 فاخته ، کوکو
 میانگین طول عمر
 بشر
 جزیره
 مجمع الجزایر
 کبالت
 مار عینکی ، کبرا
 مگس مرغ
 تمساح
 قطب نما
 جهت یابی
 کمباین

կոմբինատ	کامبینات
կոնգրես	کنگره
կոնսոլիդացիա (ազգային համախմբում)	اتحاد ملی
կոնցեն	کنسرسیوم
կոնյակ	کونیاک
կոնյակագործություն	صنایع تولید کونیاک
կոնֆեդերացիա (համադաշնություն)	کنفدراسیون
կոշիկ	کفش
կոշկագործություն	کفاشی
կոոպերացիա	تعاون
կոոպերատիվ	یاری رسانی، کویراتیف
կորալ (բուստ)	مرجان
կորալաորսություն	استخراج مرجان
կորեացի	اهل کره، کره ایی
կորեկ	ارزن
կորպորացիա	کرپراسیون، همکاری و دست گیری، تعاون
կոքս	کُک
կոունկ	پاشنه 2-کرنا
կրաքար	سنگ آهک
կրթություն	آموزش، تحصیل
կրիա	لاک پشت
կրծող	جونده
կրոն	دین
կրոնական փոքրամասնություն	اقلیت دینی
կուղբ	بیدستر
կուսակցություն	حزب

Հh

հագուստ	پوشاک، البسه
հագուստեղեն	البسه، پوشاک
հալվե	حلواى
հալֆա (արաբ.)	حلفا
հախճապակի	کریستال
հախճասալիկ	کاشی
հակամարտություն	رویارویی، مقابله
հակինթ	یاقوت
հաղարջ	انگور فرنگی
հաղարջենի	بوته انگور فرنگی
հաղորդակցության ուղիներ	راه های ارتباطی
հաճաբենի	املاى: نوعی گندم که در مصر می روید
համագործակցություն	همکاری
համալսարան	دانشگاه
համախառն ազգային արդյունք	درآمد ناخالص ملی
համախառն արտադրանք	محصول ناخالص
համախառն ներքին արդյունք	محصول ناخالص ملی
համաձայնագիր	موافقتنامه
համակարգիչ	کامپیوتر
համայնք	جامعه
համամոլորակային հիմնա- խնդիրներ	مسائل عمده جهانی
համաշխարհային շուկա	بازار بین المللی (جهانی)
համաշխարհային տնտեսու- թյուն	اقتصاد جهانی
համաշխարհային օվկիանոս	اقیانوس بین المللی (جهانی)
համաստեղություն	مجموعه ستارگان
համատիրություն	تعاونی ساختمانی

հայ	ارمنى
հայտնագործություն	كشف
հայրենագիտություն	بوم شناسى
հայրենադարձություն	بازگشت به وطن
համադաշնություն (կոնֆեդե- րացիա)	کنفدراسيون
համեմ (զինւծ)	گشنيز
համեմունքներ	ادويه جات
համեմունքային բույսեր	دانه ، ریشه ، يا پوست برخی گیاهان که به عنوان چاشنی برای خوش طعم کردن غذا به کار می رود ، ادويه جات
հանգած հրաբուխ	کوه آتش فشان خاموش
հանրապետություն	جمهوری
հանրավճիռ (ռեֆերենդում)	تصميم عمومى
հանրաքվե	رفراندوم ، همه پرسى
հանքային պարարտանյութ	کود معدنى
հանքային ջուր	آب معدنى
հանքանյութ	سنگ معدن
հանքահոր	چاه معدن
հանքավայր	معدن
հաշվեկշիռ	تراز ، بيلان
հասարակած	نصفالنهار
հասարակարգ	جامعه
հաստոց	دستگاه خراطى
հաստոցաշինություն	صنايع توليد دستگاه
հավերժական ձյուն	های خراطى
հատակագիծ	برف دائمی نقشه ، طرح

հատապտուղ
 հարաբերական բարձրություն
 հարաբերական խոնավություն
 հարավ
 հարթավայր
 հարկ
 հաց
 հացամթերք
 հացահատիկ
 հացենի
 հեծանիվ
 հեկտար
 հեղեղ
 հեղեղատ
 հեպարդ
 հեռախոս
 հեռուստացույց
 հեռուստատեսություն
 հիմնադրամ
 հինա
 հյուպատոս
 հյուպատոսություն
 հյուսիս
 հյուսիսային եղջերու
 հնագիտություն
 հնդիկ
 հնդկահավ
 հնդկացի
 հնդկացորեն
 հոգևորական
 հոդ
 հողաբարելավում

میوه بوته ای
 ارتفاع نسبی
 رطوبت نسبی
 جنوب
 دشت، وادی
 طبقه
 نان
 محصولات نانوائی
 گندم
 درخت نان
 دوچرخه
 هکتار
 سیل
 1-گودال، سیلاب
 یوزپلنگ وحشی
 تلفن
 دستگاه تلویزیون
 شبکه تلویزیون
 بنیاد
 اکنون، حالا
 کنسول
 کنسولگری
 شمال
 گوزن مناطق شمالی
 باستان شناسی
 هندو
 بوقلمون
 سرخ پوست
 گندم سیاه
 روحانی
 خای
 بهینه سازی خای

հողահանդակ	قطعه زمین
հողագործություն	کشاورزی
հողային կադաստր	اطلاعیه درباره
	ذخایر ارضی
հողային ֆոնդ	ذخیره ارضی
հողաշերտ	قشر زمین
հողմահարություն	وزیدن طوفان
հողմային էլեկտրակայան	نیروگاه بادی
հոն	زغال اخته
հոնի	درخت زغال اخته
հովազ	گراز
հովիտ	وادی
հորատանցք	چاه های حفر شده
հորդացում	حرکت شدید امواج
	دریا، تلاطم
հորիզոն	افق
հորիզոնական	افقی
հորիզոնի կողմեր	جهات (اطراف) افق
հրաբուխ	آتشفشان
հրաբխային ապարներ	سنگ های معدنی آتش
	فشانی
հրապարակ	میدان
հրեա	یهودی
հրթիռ	موشک
հրվանդան	دماغه
հուդայականություն	یهودیت
հումուս	گیاهاک، هوموس
հումք	مواد خام
հույն	اصل یونان، یونانی
հուն	کف رودخانه
հուշարձան	مجسمه یادبود

2ձ

ձայնախորաչափ

عمق سنج، دستگاهی
که از طریق سرعت
صوت، عمق آبهای
عمیق را اندازه
گیری می کند

ձեռնարկություն

اداره

ձի

اسب

ձիաբուծություն

پرورش اسب

ձիթապտուղ

زیتون

ձիթենի

درخت زیتون

ձկնկիր

خاویار

ձկնկուլ

ماهی پرنده، پرنده

ماهی

ձկնորս

ماهیگیر، صیاد

ձկնորսություն

ماهیگیری، صیادی

ձմեռ

زمستان

ձմերուկ

هندوانه

ձյան գիծ

خط برف

ձյուն

برف

ձնածածկույթ

پوششبرف

ձնհալ

آب شدن برف

ձոր

دره

ձորակ

دره تنگ و کوچک

ձուկ

ماهی

Ղ

Ղուրան

قرآن

Ճ

Ճագար

خرگوش خانگی

Ճագարաբուծություն

پرورش خرگوش خانگی

ճագարամուկ	موش دوپای
ճակնդեղ	چغندر
ճահիճ	باطلاق
ճահճակուղբ	سگ آبی
ճահճացում	باتلاقی شدن زمین ها
ճենակավ (կառլին)	گل مخصوص تولید ظروف چینی
ճանապարհ	راه
ճանապարհորդ	مسافر
ճանապարհորդություն	مسافرت، سفر
ճապոնացի	اهل ژاپن، ژاپونی
ճառագայթ	اشعه
ճառագայթում	تشعشع، تابش اشعه
ճգնաժամ	بحران
ճենապակի	[ظروف] چینی
ճնճղուկ	گنجشک
ճնշում	فشار
ճնշաչափ (բարոմետր)	دستگاه فشار سنج
ճոպանուղի	تله کابین

Մւ

մագաղաթ	پارسمن، پوست
մագմա	حيوانی، کاغذ پوستی
մագնուլիա	مواد گداخته درون زمین
մաիս (եգիպտացորեն)	ماگنولیا
մալաքիտ	ذرت
մակերևութային ջրեր	مرمر سبز
մակերևութ	آبهای سطحی
մակընթացային էլեկտրա-	سطح
կայան	نیروگاه مدی

մակընթացություն

مدّ، بالا آمدن منظم
و متناوب سطح آب
دریاهای آزاد

մահացություն

مرگ و میر

մահմեդականություն

پیروی از دین اسلام

մամուլ

مطبوعات

մայրամուտ

غروب

մայրաքաղաք

پایتخت

մայրահավ

خروس کولی نر

մայրի

گنار

մայրցամաք

قاره

մայրցամաքային ծանծաղուտ

گذار قاره ای، قسمت

(շելֆ)

کم عمق رودخانه

մայրուղի

بزرگراه

մամոնտ

ماموت

մանգան

منگیز

մանգուստ

درنده کوچک مارخوار

մանգո

مانگو

մանդարին

نارنگی

մանուֆակտուրա

منسوجات

մառախուղ

مه

մասնագիտացում

به دست آوردن یا

کسب شغل

մասնագիտություն

شغل

մասնավոր սեփականություն

مالکیت شخصی

(خصوصی)

մասշտաբ

مقیاس

մասուր

نسترن

մասրենի

بوته نسترن

մարգագետին

مزرعه

մարգարիտ

مروارید

մարգարտադրություն

صنایع تولید

مروارید

մարգարտաքար (պեռլիտ)
 մարդածին (անթրոպոգեն)
 մարդահամար
 մարդատար մեքենա
 մարզ
 մարմար
 մարջան
 մաքս
 մաքսատուն
 մեգալոպոլիս
 մեծահասակ
 մեղու
 մեղվաբուծություն
 մենաշնորհ (մոնոպոլիա)
 մենեջեր
 մեջլիս
 մետաղ
 մետաղագործություն
 մետաղաձուլություն
 մետաքս
 մետաքսագործություն
 մետաքսաթել
 մետիս
 մետրո
 մերձարևադարձային
 մերձքաղաքային տնտեսու-
 թյուն

لؤلؤ، ذر، مروارید
 انسان زار
 سرشماری
 ماشین سواری
 مرز
 مرمر
 مرجان
 مالیات
 گمرک
 شهر بزرگ
 بزرگسال
 زنبور
 زنبور داری
 انحصار
 مدیر
 مجلس
 فلز
 فلزکاری
 ذوب فلز
 ابریشم
 ابریشم بافی،
 ابریشم ریشی
 نخ ابریشم، تار
 ابریشم بافی
 دورگه
 مترو
 1- گرمسیری، 2- به
 عمل آمده در
 گرمسیر، 3- واقع در
 گرمسیر
 اقتصاد بین شهری،
 اقتصاد بین شهری

մեքենա	ماشین، خودرو
մեքենաշինություն	خودرو سازی
մզկիթ	مسجد
մթնոլորտ	1- اتمسفر، 2- هوا، 3-
	فضا، محیط، جو
մթնոլորտային ճակատ	محل برخورد با
	منطقه مرزی دو توده
	هوای متفاوت یا
	دارای اختلاف دمای
	زیاد
մթնոլորտային ճնշում	فشار هوا
մթնոլորտային տեղումներ	بارندگی
միապետություն	دیکتاتوری،
	خودکامگی، استبدادی
Միավորված ազգերի կազմա- կերպություն	سازمان ملل متحد
միգրացիա	مهاجرت، کوچ، سیر
միկադո	لقب قیصران ژاپنی
մինարե, մինարեթ	منار
միներալ	ماده معدنی
միջազգային առևտուր	تجارت جهانی
միջազգային նեղուցներ	تنگه های بین
	المللی (جهانی)
միջազգային ջրանցքներ	канал های بین
	المللی
միջատ	حشره
միջերկրածովյան կլիմա	آب و هوای دریای
	مدیترانه
միջօրեական	نصف النهار
միջագետք	بین النهرین
միջազգային հարաբերություն- ներ	مناسبات بین الملل

միջազգային տնտեսական
 կապեր
 միբաժ (օդատեսիլ)
 միրգ
 միջատ
 միս
 մդոն
 մշակող արդյունաբերություն
 մշակույթ
 մոդես
 մոլիբդեն
 մոլլա
 մոլորակ
 մոխիր
 մոնիթորինգ (մշտադիտար-
 կում)
 մոնոլո
 մոնոլոլիդ
 մոնոկուլտուրա
 մոնոպոլիա
 մոշ
 մոշենի
 մոտոցիկլետ
 մորի
 մորթեղենի արդյունաբե-
 րություն
 մորթի
 մսեղենի արդյունաբերություն
 մտավորականություն
 մրջյուն
 մրջնակեր
 մուլատ

روابط بين الملل
 سراب، آب نما
 میوه
 حشره
 گوشت
 مایل (واحد طول)
 صنایع پروسسی
 فرهنگ
 سوسمار
 ملیبدن
 ملا
 گره، فلک، کیهان
 خاکستر
 نظارت دایمی، نظارت
 مداوم
 مغول
 از نژاد مغول
 کشت خالص
 انحصار
 تمشک
 بوته تمشک
 موتور سیکلت
 توت فرنگی جنگلی
 صنایع تولید پوست
 باب
 پوست
 صنایع تولید گوشت
 روشنفکری
 مورچه
 خوراک مورچه
 دورگه

մուսսոն
մուսսոնային կլիմա
մուֆլոն

باد موسمی
آب و هوای موسمی
قوج کوهی، بز کوهی

Յյ

յագուար
յակ

پلنگ آمریکای جنوبی
نوعی گاو میش

Նն

նաղիբ

هر نقطه کره زمین
که انسان روی آن می
ایستد، این نقطه
پایین ترین نقطه
اوج می باشد

նախագահ

رییس

նախարար

وزیر

նահանգ

استان، ولایت

նահանջ տարի

سال کبیسه

նահապետ

بنیان گذار خاندان،

بانی خاندان، موسس

خاندان

նահապետական

سنتی

նարինջ

پرتقال

նարնջենի

درخت پرتقال

ներկ

رنگ

նավ

کشتی، ناو

նավահանգիստ

بندر، بندرگاه

նավաշինություն

کشتی سازی

նավավարձ

کرایه سفر با کشتی

նավատորմ

ناوگان

նավարկություն

کشتی رانی

նավթ

نفت

նավթադուլար	دلاری که از فروش نفت بدست می آید
նավթամթերք	محصولات نفتی
նավթամուղ	خط لوله نفت
նավթավերամշակում	صنایع تولید محصولات نفتی
նավթաքիմիա	پتروشیمی
ներդուց	تنگه
ներգադթ	عودت به وطن، بازگشت به وطن
ներդրում	سرمایه گذاری
ներքին ջրեր	آبهای داخلی
ներդրիդ	سیاه پوست
ներդրում	سرمایه گذاری
ներկ	رنگ
ներմուծում	واردات
նիկել	نیکل
նյութափոխանակություն	جذب و رفع مواد غذایی
նշենի	درخت بادام
նոճի	درخت سرو
նոսրանտառ	جنگل انبوه
նոնաքար	لعل
նոնենի	درخت انار
նստվածք	ته نشست
նստվածքային ապարներ	سنگ های معدنی ته نشست شده
նուշ	بادام
նուռ	انار

շաբաթ	شنبه
շագանակ	شاه بلوط
շագանակենի	درخت شاه بلوط
շագանակագույն հողեր	خاکهای قهوه ای رنگ
շաղգամ	شلغم
շարիաթ	شرع، شرعیات
շաքար	قند
շաքարեղեգ	نیشکر
շաքարի արդյունաբերություն	صنایع تولید قند
շաքարի ճակնդեղ	چغندر قند، لبلبو، لبو
շելֆ (մայրցամաքային ծանծա- ղուտ)	گذار قاره ای، قسمت کم عمق رودخانه
շերամապահություն	پرورش کرم ابریشمف پرورش نوغان
շիիզմ	شیعه
շիմպանզե	میمون بزرگ، شامپانزه
շինանյութեր	مصالح ساختمانی
շինանյութերի արդյունա- բերություն	صنایع تولید مصالح ساختمانی
շինարարություն	امور ساختمانی
շյուղախոտ	بوته گیاهی جو دو سر از خانواده گندمیان
շնաբուծություն	پرورش سگ
շնագայլ	شغال
շնաձուկ	اردک ماهی
շրջակա միջավայր	محیط زیست
շրջան	دوره، عهد، منطقه
շրջանառություն	دوران

շրջապտույտ
շրջանացում

շուկա
շուն

շուրջերկրյա ճանապարհորդություն

گردش
عبور از کنار چیزی
یا کسی
بازار
سگ
مسافرت دور دنیا

Ոռ

ոգնի
ոլոռ
ողողատ

ոչ արտադրական ոլորտ
ոչխար
ոչխարաբուծություն
ոռոգում
ոսկի
ոսպ
ոստիկան
ոստիկանություն
ոստրե
որդան կարմիր

որմզդեղն (իշայծյամ)
որձաքար (քվարց)
որոտ
որս

جوجه تیغی
لپه
شن یا خاک باد
آورده، آبرفت،
قسمتی از ساحل دریا
که از رسوبات تشکیل
شده است
شاخه غیر تولیدی
گوسفند
گوسفند داری
آبیاری
طلا
عدس
پاسبان
پاسبانی، کلانتری
صدف ماکول
نوعی رنگ قرمز که
در هنر نقاشی
ارامنه به کار رفته
است
گوزن
کوارتس
رعد، تندر
شکار

որսորդություն

شکار، مشغول شکار
کردن بودن

Չ

չադրա

چادر

չեզոք գոտի

منطقه خنثی

չեզոքություն

خنثی

չեչաքար (պեմզա)

سنگ پا

չինացի

اهل چین، چینیایی

չիր

خشکبار

չղջիկ

خفاش

չորային

خشک، خشکی

չորային կլիմա

آب و هوای خشک

չորացում

خشکیدن

չոր անձրև

خوای خشک (باران

خشک)

չվերթ

حرکت

չու

نقل مکان، پرواز

پرندگان از شمال به

حرکت و برعکس، حرکت

Պ

պահածո

کنسرو

պահածոների արդյունաբե-
րություն

صنایع کنسرو سازی

պահանջարկ

تقاضا

պահանջումք

نیاز، احتیاج

պայմանագիր

قرارداد

պայմանագիր միջազգային

قرارداد بین المللی

պայմանական նշան

نشان شرطی

պանիր

پنیر

պանրագործություն

صنایع تولید پنیر

պապայա (հնդկասեխ)
 պասսատ
 պատանի
 պատգամավոր (դեպուտատ)
 պարարտանյութ
 պարզկա
 պարսիկ
 պարսկերեն
 պեմզա (չեչաքար)
 պետական եկամուտ
 պետական լեզու
 պետական կառավարում
 պետական կառուցվածք
 պետական կարգ
 պետական կրոն
 պետական սահման
 պետական տարածք
 պետական պարտք
 պետական վարկ
 պետական քարտուղար
 պատերազմ
 պեռլիտ (մարգարտաքար)
 պետություն
 պինզվին
 պիստակ
 պիստակենի
 պլանտացիա (տնկատափ)
 պլանտացիոն տնտեսություն
 պլատին

پاپایا
 باد خشک مناطق
 گرمسیری
 نوجوان
 نماینده ، وکیل
 کود
 پاکف صاف، روشن
 پارسیک، فارس
 فارسی
 سنگ پا
 درآمد دولتی
 زبان رسمی
 اداره دولتی
 تشکیل دولت
 نظام دولتی
 دین رسمی
 مرز دولتی
 حیطه دولتی
 بدهی دولتی
 مالیات دولتی
 وزیر امور خارجه
 جنگ
 پرلید، سنگ معدن
 مروارید
 دولت
 پنگوئن
 پسته
 درخت پسته
 کشت زار، منطقه
 بزرگ
 اقتصاد کشت زاری
 پلاتین، طلاي سفید

պլատֆորմ
 պղինձ
 պղպեղ (տաքդեղ)
 պնդուկ (տխիլ)
 պնդուկենի (տխլենի)
 պոլիգրաֆիական արդյունա-
 բերություն
 պողպատ
 պոմիդոր (լուիկ)
 պտղաբուծություն
 պտտահողմ
 պրոտեկտորատ
 պրոմիլե
 պրովինցիա
 պումա
 պուրակ

پلاتفرم ، برنامه
 مس
 فلفل
 فندق
 درخت فندق
 صنایع نشراتی
 فولاد
 گوجه فرنگی
 پرورش میو جات
 گردباد
 کشور تحت الحمايه
 دُر مجاز الكل: پی
 پی ام
 ولایت
 پوما ، یوزپلنگ
 آمریکایی ، کوگوار
 بیشه

ԶԶ

ջայլամ
 ջեյրան
 ջեռուցում
 ջերմաէլեկտրակայան
 ջերմային հաշվեկշիռ
 ջերմաքարշ
 ջերմաչափ
 ջերմոց
 ջերմուկ (տաք ջուր)
 ջորի
 ջրագրական ցանց

شتر مرغ
 غزال ، اهو
 تسعير
 نیروگاه حرارتی
 ترازنامه نیروگاه
 حرارتی
 لکوموتیف
 دماسنج
 گرم خانه
 جرموک (آب گرم)
 قاطر
 شبکه تنظیم منابع
 آب

ջրաէլեկտրակայան	نیروگاه آبی
ջրաթափանց (ջրանցիկ) ապար	سنگ معدنی که آب پس می دهد، سنگ معدنی
	آب بیس ده
ջրահավաք ավազան	مخزن آب
ջրամբար	انبار آب
ջրամերժ (անջրանցիկ) ապար	سنگ معدنی که آب پس نمی دهد، سنگ معدنی
	آب پس نده
ջրային բույսեր	گیاهان آبی
ջրային կենդանիներ	جانوران آبی
ջրային հաշվեկշիռ	تراز منابع آب
ջրային ռեսուրսներ (ջրային պաշարներ)	ذخایر منابع آب
ջրային տնտեսություն	اقتصاد منابع آب
ջրային տրանսպորտ	وسيله حمل و نقل
	دریایی
ջրանցք	канал
ջրավազան	حوض
ջրաբքիացում	سیراب کردن، آبیاری
	کردن
ջրբաժան	میراب
ջրինուո	جلبک، جل وزغ
ջրհեղեղ	سیلاب
ջրհոր	چاه آب
ջրլուրս	منطقه آب خیر،
	منطقه منابع آب
ջրվեժ	آبشار
ջուր	الیاف ساقه نوعی
	کنف که در گونی
	بکار می رود،
	چتایی، ژوت
ջուր	آب

Ռռ

ռադիո	رادیو
ռասա	نژاد
ռասիզմ	نژاد پرستی
ռեզերվացիա	ذخیره کردن
ռելիեֆ	عوارض زمین
ռեկրեացիա	زنگ تفریح، وقت تفریح
ռեհան	ریحان
ռենտա	رانت، بهره، درآمد
ռեսուրսներ (պաշարներ)	ذخایر
ռեսուրսաապահովվածություն	تامین شده با ذخایر
ռետին	1- لاستیک، 2- مداد پاک کن
ռեֆորմ	اصلاح، اصلاحات
ռեֆրիժերատոր	فریز، سردخانه
ռնգեղջույր	کرگدن
ռոբոտ	ربات
ռոբոտաշինություն	صنایع تولید ربات
ռուս	روس

Սս

սագ	غاز
սաթ	کهربا
սալոր	آلو
սալորենի	درخت آلو
սակարան (բորսա)	بورس
սահանք	قسمت مرتفع در کف رودخانه
սահման	مرز
սահմանադրություն	قانون اساسی
սահմանադրական միապետություն	سلطنت مشروطه

սահմանակից երկիր
սամբո (խառնածին)

کشور هم مرز
1-دورگه، دونژادی،
2-پیوندی (گیاهان و
جانوران)

սամույր
սառնարան
սանջակ (թուրք.)
սառույց
սառցադաշտ
սառցալեռ (այսբերգ)

سمور
یخچال
ولایت در ترکیه
یخ
دشت پاتیناژ
کوه یخ شناور، صخره
یخ شناور

սառցահատ
սառցապատում
սավաննա
սարահարթ
սարավանդ

یخ شکن
یخبندان
دشت
فلات
1-فلات، 2-دماغه، 3-

սարքաշինություն

ارتفاع بلند
صنایع تولید
تجهیزات

սաքսաուլ
սեխ

تاغ، توغ
خربزه

սեխածառ

بوته خربزه

սելավ

سیلاب

սելբա

درخت سیبا

սենատ

سنا

սեպագիր արձանագրություն

سنگ نبشته

սեռատարիքային կազմ

ترکیب سنی و جنسی
اهالی کشور

սերկևիլ

به

սերկևիլենի

درخت به

սերմ

تخم

սերվիս (ծառայություն)

خدمات

սերունդ	نسل
սեփականաշնորհում	از طرف دولت به رسمیت شناختن مالکیت افراد
սեփականատեր	مالک، صاحب
սեփականություն	ملك
սեքվոյա	سکویا
սիգ	ماهی آزاد، آزاد ماهی
սինագոգ	کنیسه (پرستشگاه یهودیان)
սինդիկատ	سندیکا، اتحادیه
սինթետիկ մանրաթել (քիմիա- կան մանրաթել)	الیاف ترکیبی (مصنوعی)
սիսալ	درخت سینرال
սիսեռ	نخود
սիստոք	سیر
սկյուռ	سنجاب
սմբուկ (բաղրջան)	بادمجان
սմոգ	دودمه
սնդիկ	جيوه
սննդամթերք	مواد خوراکی، اغذیه
սննդի արդյունաբերություն	صنایع تولید مواد خوراکی
սոխ	پیاز
սողանք	1- شکاف، رخنه، 2- راه برون رفت، 3- گسل، گسله
սոճի	درخت کاج، صنوبر
սոյա	سویا
սպասարկում	خدمات
սոսի	درخت چنار

սոցիալական ապահովում
 սպասարկման ոլորտ
 սպիտակ արջ
 սպորտ
 ստադիոն
 ստանիցա (ռուս.)
 ստատուս
 ստվարաթուղթ
 սրճենի (սուրճի ծառ)
 սուլթան
 սուլթանություն
 սուննիզմ
 ստորերկրյա ջրեր
 ստորոտ
 սրբավայր
 սրճենի
 սուլթենություն պետության
 սուրճ
 սևահող
 սև մետաղաձուլություն

تامین اجتماعی
 شاخه خدمات اجتماعی
 خرس سفید
 سپورت
 ورزشگاه ، استادیوم
 ایستگاه
 وضع حقوقی
 مقوا
 درخت قهوه
 سلطنت
 سلطنت
 سنّی
 آبهای رو زمینی
 دامنه
 اماکن مقدس
 گیاه قهوه
 حق حاکمیت دولتی
 قهوه
 خاک سیاه
 صنایع ذوب فلزات
 سیاه

ՎՎ

վագոն
 վագոնաշինություն
 վագր
 վագրակատու
 վաղահաս
 վայրի էջ
 վայրի խոզ, վարազ
 վայրկյան
 վանիլ

واگون
 صنایع تولید واگون
 ببر
 گربه وحشی
 زود رس
 خر وحشی
 خوک وحشی
 ثانیه
 وانیل

վառելիք
 վառելիքային արդյունաբե-
 րություն
 վառելանյութ
 վարան
 վարարում
 վարդ
 վարդենի
 վարելահող
 վարկ
 վարձակալություն

 վարձավճար
 վարչական կենտրոն
 վարչապետ
 վարչատարածքային բաժա-
 նում
 վարսակ
 վարունգ
 վետո
 վերաարտահանում (ռեէք-
 սպորտ)
 վերաբնակեցում
 վերամշակող արդյունա-
 րություն
 վերարտադրություն

 վերընթաց գոտի

 վերընթաց գոտիականություն

 Վերին պալատ
 վերնակենտրոն

مواد سوخت
 صنایع تولید مواد
 سوخت
 مواد سوخت
 گورخر، گور اسب
 طغیان آب، سیلاب
 گل رز
 بوته گل رز
 خاک کشت و کار
 مالیات
 به اجاره دادن یا
 گرفتن
 اجاره
 مرکز اداری
 نخست وزیر
 تقسیمات اداری

 جو صحرایی
 خیار
 وتو
 صادرات مجدد

 اسکان مجدد
 صنایع پروسسی مجدد

 بازآفرینی، باز
 تولید
 منطقه رو به رشد،
 منطقه صعودی
 تقسیمات مناطق بر
 اساس یر صعودی
 مجلس فوقانی، سنا
 مرکز بیرونی

վիթ (զագեւ)
վիետնամցի

غزال، آهو
اهل ويتنام،
ويتنامی

վիլայեթ (թուրք.)
վուշ
վոլֆրամ
վտակ

ولایت
وَش، کتان
ولفرام
1- جریان مسیر
رودخانه، 2-
رودخانه

վտարանդի
վտարանդիություն

تبعیدی، مهاجر
در تبعید بودن، در
مهاجرت بودن

վրան
վրացի

چادر، خیمه
اهل گرجستان، گرجی

Sun

տայգա (փշատերև անտառ)
տանկ
տանձ
տանձենի
տավարաբուծություն
տարաբնակեցում

جنگل انبوه، تایگا
تانک
گلابی
درخت گلابی
گاو داری
اسکان اهالی کشوری
به مناطق خارج از
کشورشان، اسکان
دادن پناهندگان

տարադրամ (վալյուտա)
տարազ
տարածաշրջան
տարածաշրջանային քաղաքա-
կանություն
տարանցիկ ճանապարհ
տարածք

ارز خارجی
لباس ملی
منطقه
سیاست منطقه ایی
راه ترانزیتی
ساقه، منطقه

տարածքային ջրեր
 տարեկան (աշորա)
 տարի
 տարիքային բուրգ (սեռատա-
 րիքային բուրգ)
 տարվա եղանակ
 տափաստան
 տաք
 տաքդեղ (պղպեղ)
 տեխնիկա
 տեխնիկական մշակաբույսեր
 տեխնոլոգիա
 տեղագրություն (տոպոգրա-
 ֆիա)
 տեղական ժամանակ
 տեղանք
 տեղատվություն
 տերմինալ
 տերմիտ
 տերություն (անկախ պետու-
 թյուն)
 տեքստիլ արդյունաբերություն
 տիեզերք
 տիղմ
 տիտան
 տիխիլ (պնդուկ)
 տիսլենի (պնդուկենի)
 տնայնագործություն
 տնկատափ (պլանտացիա)
 տնտեսական կապեր
 տնտեսական համագոր-
 ծակցություն (ինտեգրացիա)

آبهای منطقه ای
 چاودار
 سال
 هرم ترکیب سنی و
 جنسی اهالی کشور
 فصل سال
 دشت، صحرا
 گرم
 فلفل
 فن
 نباتات تکنیکی
 فن آوری
 نقشه برداری،
 توپوگرافی
 ساعت محلی
 محل
 جزر
 ترمینال
 موریانه
 دولت مستقل
 صنایع نساجی
 کیهان
 لجن
 تیتان
 فندق
 درخت فندق
 پیشه وری، صنعت
 کشت زار، مزرعه
 مناسبات اقتصادی
 همکاری های اقتصادی

տնտեսական շրջան
 տնտեսական շրջափակում
 տնտեսություն
 տնտեսության ճյուղ
 տնտեսապես ակտիվ բնակ-
 չություն
 տոհմ
 տոննաժ
 տոպոգրաֆիա (տեղագրու-
 թյուն)
 տորնադո
 տորֆ
 տրակտոր
 տրամվայ
 տրանզիտ (տարանցում)
 տրանսպորտ

 տրանսպորտային մեքենա-
 շինություն
 տրանսֆորմատոր
 տրեստ

 տրիկոտաժ

 տրոլեյբուս
 տունդրա

 տուֆ

منطقه اقتصادی
 محاصره اقتصادی
 اقتصاد
 رشته اقتصاد
 جمعیت فعال کشور از
 نگاه امکانات مالی
 قوم، تیره
 تناژ
 نقشه برداری،
 توپوگرافی
 طوفان پیچیده
 تورب
 تراکتور
 تراموای
 ترانزیت
 وسایل حمل و نقل،
 ترانسپورت
 صنایع تولید وسایل
 حمل و نقل
 ترانسفورماتور
 تراست (مجموع چند
 شرکت یا اتحادیه)
 منسوجات، نساجی، نخ
 بافی
 اتوبوس برقی
 ناحیه ای بدون
 درخت، هموار، سرد و
 مرطوب که پوشش
 گیاهی آن خزه بوته
 است، توندرا، دشت
 نواحی شمالی
 سنگ توف

Րր

րոպե

دقیقه

Ցց

ցամաք

ցամաքային կլիմա

ցամաքային տրանսպորտ

ցամաքուրդ (դրենաժ)

ցեխաջուր

ցեղ

ցեմենտ

ցեմենտի արտադրություն

ցեցե ճանճ

ցիկլոն

ցինկ

ցիտրուս

ցիտրուսային մշակաբույսեր

ցոլ

ցորեն

ցրտահարություն

ցուլ

ցունամի

ցուրտ

خشکی، بر

آب و هوای خشکی،

خشکی آب و هوا

وسایل حمل و نقل

زمینی

قنات، زهکشی،

کانیر، درنا

آب، گل

ایل

سیمان

صنایع تولید سیمان

مگس افریقایی

رگبار، سیکلون

روی

مرکب

مرکبات

شبنم

گندم

سرمازدگی

گاو ختایی

امواج بزرگ دریا که

سر راه خود همه چیز

را انهدام می کند

سرما

Ուու

ուեղ

1- دانه گندم، 2-

تخم، بذر، 3- تخم

նւխտ	نوغان
նւխտագնացություն	زیارت
նւղտ	زیارت
նւղտաբուծություն	شتر
նւղտայծ	پرورش شتر
նւղտափուշ	لاما
ունիտար պետություն	خار شتر
	دولت هم گرا ، دولت
	یگپارچه ، دولت
	اتحاد
նւրան	اورانیوم
նւրբանիզացիա, նւրբանացում	شهرنشینی،
(քաղաքայնացում)	شهرگرایی،
	اوربانیسم

Փի

փայլար	طلق
փայտ	چوب
փայտամշակություն	نجاری
փայտփորիկ	دارکوب
փասիան	قرقاول
փարոս	فاروس، فانوس
	دریایی
փետրախոտ	استپی (سرده)
փետրավոր ամպ	ابر پرسا
փիղ	فیل
փիրուզ	فیروزه
փյունիկյան արմավենի	نخل (سرده)
փշատ	سنجد
փշատենի (փշատի)	درخت سنجد
փշատերև անտառ (տայգա)	جنگل انبوه برگ
	سوزنی

փոթորիկ
 փոխակերպային (մետամոր-
 ֆային) ապար
 փոկ
 փողոց
 փոշեմրրիկ
 փոշի
 փոստ

طوفان
 سنگ معدنی
 ترانسفورماسیون
 سگ دریایی – فک
 کوچه
 طوفان پر گرد و
 خاک، طوفان خاک
 آلود
 گرد و غبار
 اداره پست، پست

Քք

քյահրեզ, քահրիզ (ստորգետ-
 նյա ջրանցք)
 քաղաք
 քաղաքագլուխ
 քաղաքակրթություն
 քաղաքային ազլումերացիա
 քաղաքային բնակչություն
 քաղաքային տնտեսություն
 քաղաքային տրանսպորտ
 քաղաքաշինություն
 քաղաքապետարան
 քաղաքականություն
 քաղաքացիություն
 քաղաքական քարտեզ
 քաղցրահամ լիճ
 քաղցրահամ ջուր
 քամի

کاریز
 شهر
 شهردار
 شهرداری
 آگلویزه شهری
 اهالی شهر نشین
 اقتصاد شهری
 وسایل حمل و نقل
 شهری، ترانسپورت
 شهری
 شهر سازی
 شهرداری
 سیاست
 تابعیت، شهروندی
 نقشه سیاسی
 دریاچه آب شیرین
 طعم
 آب شیرین طعم
 باد

քամու էլեկտրակայան
 քարածուխ
 քար
 քարային անապատ
 քարաղ
 քարանձավ, քարայր
 քարավան
 քարավանային ուղիներ
 քարավանատուն
 քարաքոս
 քարոլորտ
 քարտեզ
 քարտեզագրություն
 քարքարոտ
 քիմիական
 քիմիական արդյունա-
 րերություն
 քիմիական պարարտանյութեր
 մոչվոր
 քոչվորություն
 քոչվորական ցեղ
 քվարց (որձաքար)
 քրիստոնյա
 քրիստոնեություն
 քրոմիտ
 քուրդ
 քրդերեն

نیروگاه بادی
 ذغال سنگ
 سنگ
 بیابان سنگ لاج
 سنگ نمکی، سنگ معدن
 نمک
 غار
 کاروان
 راه های کاروان رو
 کاروانسرا
 دواله، اشته، خزه
 منطقه سنگ زار
 نقشه
 نقشه برداری
 سنگ لاج
 شیمیایی
 صنایع شیمیایی
 کودهای شیمیایی
 کوچ نشین
 کوچ نشینی
 ایل کوچ نشین
 کوارتس
 مسیحی
 مسیحیت
 کژدم
 کرد
 کردی

Oo

օազիս
 օբսիդիան

واحه
 آبسیدین

օգտակար հանածո

օդ

օդային ավազան

օդային զանգված

օդային տրանսպորտ

օդանավ

օդանավակայան

օդապարիկ

օդատեսիլ (միքաժ)

օդերևութաբան

օդերևութաբանություն

օդերևութաբանական կայան

օդի ջերմաստիճան

օգոն

օծանելիք

օծանելիքի արդյունաբերու-
թյուն

օկրուզ

օձ

օձառ

օնիքս

օշան

օշինդր

օսթան

օվկիանոս

օրացույց

օրենք

օրենսդրական իշխանություն

سنگ های معدنی

مفيد، معادن

جو، هوا، فضا

فضای مملو از هوا،
فضا

کثرت هوا

وسیه نقلیه هوایی

هواپیما

فرودگاه

بالون

سراب

هواشناس

هواشناسی

ایستگاه هواشناسی

درجه حرارت هوا

ازون

عطریات

صنایع تولید عطریات

حزوه، ناحیه

مار

صابون

سنگ سلیمانی

نوعی گیاه علفی که

در نمکزار می روید

درمنه

استان

اقیانوس

تقویم

قانون

قوای مقننه، قوای

قانون گذار

ՖՖ

ֆաբրիկա
ֆաունա

ֆեդերացիա
ֆերմա (ագարակ)
ֆերմեր (ագարակատեր)
ֆերոճուլվածք
ֆիկուս
ֆինանսներ
ֆիրմա
ֆլամինգո
ֆլորա
ֆոնդ (հիմնադրամ)
ֆոսֆորիտ
ֆրանսիացի
ֆուրաժ

մաբրիկե
حيوانات، دنيای
حيوانات
فدراسيون
مزرعه
مالک مزرعه
آلياژ فرو
فيکوس
دارايی
شرکت
فلامينگو
نباتات جهانی
بنیاد
فسفور
اهل فرانسہ
علوفه

Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպություն (ՕՊԵԿ)

Կազմավորվել է 1960թ.: Կազմակերպության նպատակն է կոորդինացնել անդամ երկրների գործողությունները նավթի արդյունահանման, արտահանման և նավթի առևտրի ոլորտներում: Անդամակցում է 11 երկիր, այդ թվում՝ նաև Իրանը:

اوپک - سازمان کشورهای صادرکننده نفت یک کارتل بین‌المللی نفتی است که گردهمایی کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا، ونزوئلا و کنگو پدید آمده است. ستاد بین‌المللی اوپک در آغاز بنیان‌گذاری در سال 1960 در ژنو سوئیس بود و در سال 1965 به شهر وین اتریش جابجا شد. آرمان اصلی این سازمان، آنچنان که در اساسنامه بیان شده، به این شرح است: "هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفت کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار نفت بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیر ضروری؛ عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت؛ تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی؛ و بازده مناسب و منصفانه برای آنهایی که در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کنند."

Ղրղզստանը, Չինաստանը, Ռուսաստանը, Տաջիկստանը, Ուզբեկստանը:

پس از عضویت ازبکستان به تغییر سازمان همکاری شانگهای داده شد. علاوه بر اعضای اصلی، ابتدا مغولستان در سال ۲۰۰۴ و یک سال بعد ایران، پاکستان، هند و افغانستان در سال ۲۰۰۵ و پس از آن بلاروس به عنوان عضو ناظر به سازمان ملحق شدند. در تاریخ ۱۰ ژوئیه ۲۰۱۵ این سازمان با عضویت هندوستان و پاکستان موافقت نمود و این دو کشور در کوتاهتر از دو سال همه شرایط برای عضویت کامل این سازمان را اجرا کردند و عضویت این دو کشور در سازمان همکاری شانگهای در اجلاس رهبران کشورهای عضو این سازمان که طی در ژوئیه ۲۰۱۷ در آستانه، پایتخت قزاقستان، برگزار شد، به تصویب رسید. نقش این سازمان از زمان تأسیس آن تاکنون در منطقه افزایش یافته است. این سازمان، بر خلاف سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) و پیمان ورشو سابق، هنوز یک معاهده دفاعی چندجانبه به شمار نمی رود

Անկախ պետությունների համագործակցություն (ԱՊՀ)

Միջպետական միավորում է, կազմավորվել է 1991թ.: Նպատակն է ապահովել անդամ երկրների (նախկին ԽՍՀՄ) մարդկանց իրավունքներն ու ազատությունները, համագործակցել տնտեսական ընդհանուր տարածքի ձևավորման, բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի պահպանության գործում, սոցիալական և իմիգրացիոն հարցերում, պայքարը կազմակերպված հանցավորության դեմ, համագործակցություն պաշտպանական քաղաքականության և պետական սահմանների պաշտպանության ոլորտում: Անդամակցում է 12 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև Հայաստանը:

Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1995թ.: Նպատակն է համագործակցել մարդու իրավունքների, հիմնական ազատությունների, ժողովրդավարության, օրենքի իշխանության ապահովման գործում: Այն գործում է որպես միջոց՝ կոնֆլիկտները կանխարգելելու և ճգնաժամերը վերահսկելու համար, հանդես է գալիս որպես կառույց՝ սովորական զինատեսակների վերահսկման և վստա-

اتحادیه کشورهای مستقل یا کشورهای مستقل مشترک المنافع -

اتحادیه‌ای شامل برخی از جمهوری‌های مستقل اتحاد جماهیر شوروی سابق است. تأسیس این اتحادیه به دست رؤسای مملکتی کشورهای روسیه، بلاروس و اوکراین بود. مرکز اصلی آن در مینسک پایتخت بلاروس، است و نشستهای آن در کاخ تاوروی در سن پترزبورگ انجام می‌شود

سازمان امنیت و همکاری اروپا -

بزرگترین سازمان بین دولتی یا بین‌المللی حول مسائل امنیتی است. فعالیت‌های آن شامل کنترل اسلحه، حقوق بشر، آزادی مطبوعات و انتخابات آزاد و منصفانه است. شکل‌گیری سازمان امنیت و همکاری اروپا با برگزاری کنفرانسی در سال ۱۹۷۳ تحت عنوان امنیت و همکاری، برای بحث میان شرق و تادر اروپا غرب آغاز شد. این کنفرانس در اول اوت سال ۱۹۷۵ در کنفرانس خلع سلاح هلسینکی پایتخت فنلاند با

հուլյան ամբաստանողի համար:
Անդամակցում է 55 երկիր, այդ
թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես
և՛ Հայաստանը:

شرکت نمایندگان ۳۵ کشور عضو
تشکیل شد. بعد از پایان جنگ سرد در
نشست بوداپست در سال ۱۹۹۴ به
تأسیس سازمان امنیت و همکاری اروپا
تغییر نام داد. با آن که این سازمان
اروپایی است اما شماری از
کشورهای حوزه مدیترانه، آمریکا و
آسیا هم عضویت این سازمان را دارند

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ

ԵԶՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԵՎ

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ջուր

արտեզյան ջրեր

ձնհալ

քաղցրահամ ջուր

հանքային ջուր

կլիմա

չորային կլիմա

ցամաքային կլիմա

միջերկրածովյան կլիմա

ծովային կլիմա

մուսսոնային կլիմա

ցեխաջուր

գարեջուր

գետաբերուկ

մետաքս

մետաքսագործություն

օբսիդիան

ջրվեժ

ներքին ջրեր

ընդերքային ջրեր, ստոր-

գետնյա ջրեր

տարածքային ջրեր

آب

آب چاه های زیر

زمیني عمیق، آب

چاه آرتزین،

آبهای آرتزین

آب شدن برف

آب شیرین طعم

آب معدنی

آب و هوا

آب و هوای خشک

آب و هوای خشکی

آب و هوای دریای

مدیترانه

آب و هوای

دریایی، اقلیم

دریایی

آب و هوای

موسونی، اقلیم

موسونی

آب گل

آبجو

آبرفت

ابريشم

ابريشم بافی،

ابريشم ريسي

ابسیدین

آبشار

آبهای داخلی

آبهای زیر زمینی

آبهای منطقه ایی

ռոռգում	آبیاری
միություն	اتحاد، اتحادیه
ազգային համախմբում (կոնսու- լիդացիա)	اتحاد ملی
արհմիություն	اتحادیه کارگری
մթնոլորտ	اتمسفر
հրաբուխ	آتشفشان
ավտոբուս	اتوبوس
տրոլեյբուս	اتوبوس برقی
գույք, կահույք, կահ-կարասի	اثاثیه
վարձավճար	اجاره
գազօջախ	اجاق گاز
ավանդույթ	آداب و رسوم
ձեռնարկություն	اداره
փոստ	اداره پست، پست
պետական կառավարում	اداره دولتی
խառնածին	آدم دورگه
համեմունքներ	ادویه جات
դամբարան	آرامگاه، دخمه
բանակ	ارتش
բարձրություն	ارتفاع، بلندی
հարաբերական բարձրություն	ارتفاع نسبی
բաղ	اردک
շնածուկ	اردک ماهی
արժույթ	ارز
տարադրամ (վալյուտա), ար- տարժույթ	ارز خارجی
արժեք	ارزش
կորեկ	ارزن
արմենոիդ	آرمنوئید
հայ	ارمنی
եվրոպեոիդ	اروپایی نژاد

օգոն	ازون
ձի	اسب
գետաձի	اسب آبی
իսպանացի	اسپانیایی
օսթան, նահանգ	استان، ولایت
արդյունահանում	استخراج
կապիտալի արտահանում	استخراج سرمایه
կորալաորսություն	استخراج مرجان
ավստրալացի	استرالیایی، اهل استرالیا
թառափ	استروژن، ماهی خاویار، تاس
օգտագործում	ماهی، اوزون برون استفاده
բնօգտագործում	استفاده کردن
բնակեցում	منابع طبیعی
վերաբնակեցում	اسکان
իսլամ, մահմեդականություն	اسکان مجدد
երկինք	اسلام، دین اسلام
երկնաքար	آسمان
	آسمان سنگ، سنگ آسمانی
հույն	اصل یونان، یونانی
ռեֆորմ	اصلاح، اصلاحات
ատլաս աշխարհագրական	اطلس جغرافیایی
արև	آفتاب، خورشید
թխկի	افرا، کرکف
իժ	افعی
աֆղան	افغان، پشتو
հորիզոն	افق
հորիզոնական	افقی

ավագուտային ակացիա
բնակավայր
տնտեսություն
բաց տնտեսություն
մերձքաղաքային տնտեսու-
թյուն

համաշխարհային տնտեսու-
թյուն

քաղաքային տնտեսություն
ինտենսիվ տնտեսություն

պլանտացիոն տնտեսություն
ջրային տնտեսություն
կրոնական փոքրամասնու-
թյուն

օվկիանոս
համաշխարհային օվկիանոս

Էվկալիպտ
Էքսկավատոր
Էքսկլավ
քաղաքային ագլոմերացիա
ավանակ
Բալ
հագուստեղեն
գերմանացի

սալոր
ֆերոձուլվածք
սինթետիկ մանրաթել (քիմիա-
կան մանրաթել)

اقتصادی شنزاری
اقامتگاه ، منزل
اقتصاد
اقتصاد آزاد
اقتصاد بین
الشهری ، اقتصاد
بین شهری
اقتصاد جهانی

اقتصاد شهری
اقتصاد کارایی ،
اقتصاد ثمر بخش
اقتصاد کشت زاری
اقتصاد منابع آب
اقلیت دینی

اقیانوس
اقیانوس بین
المللی (جهانی)
اکالیپتوس
اکساکاواتور
اکسکلاو
آگلویره شهری
الاغ
آلبالو
البسه ، پوشاک
آلمانی ، اهل
آلمان
آلو
آلیاژ فرو
الیاف ترکیبی
(مصنوعی)

ջութ

արհեստական մանրաթել
կայսրություն
արտոնագիր
հաճարենի

շինարարություն
կրթություն
էմիր
նուռ
արքայախնձոր (անանաս)

ամբար
ջրամբար
ընտրություն
թուզ
մենաշնորհ (մոնոպոլիա)
էներգետիկա
էներգիա

մարդածին (անթրոպոգեն)
ինստիտուտ
բռնակցում (անքսիա)
արևակայություն
խեժ
բուսախեժ
խաղող
հաղարջ

الیاف ساقه نوعی
کنف که در گونی
بکار می رود،
چتایی، ژوت
الیاف مصنوعی
امپراتوری
امتیاز نامه
املاى: نوعی گندم
که در مصر می

روید
امور ساختمانی
آموزش، تحصیل
امیر
انار
آناس، عین
الناس

انبار
انبار آب
انتخاب
انجیر
انحصار
انرژی
انرژی برق، نیروی
برق

انسان ز ا
انستیتو
انضمام
انقلاب شمسی
انگم
انگم گیاهی
انگور
انگور فرنگی

բնակչություն
 գյուղական բնակչություն
 քաղաքային բնակչություն
 բրազիլացի
 չինացի
 ֆրանսիացի
 կանադացի
 կորեացի
 վրացի
 վիետնամցի
 երկաթ
 դարբին
 դարբնություն
 զենիթ
 արժեթղթեր
 ուրան
 իտալացի
 իզոթերմ
 կանգառ, կայարան
 երկաթուղային կայարան
 օդերևութաբանական կայան
 ցեղ
 քոչվորական ցեղ

اهالی
 اهالی روستا نشین
 اهالی شهر نشین
 اهل برزیل،
 برزیلی
 اهل چین، چینی
 اهل فرانسه
 اهل کانادا،
 کانادایی
 اهل کره، کره ایی
 اهل گرجستان،
 گرجی
 اهل ویتنام،
 ویتنامی
 آهن
 آهنگر
 آهنگری
 اوج، سمت الرس
 اوراق بهادار
 اورانیوم
 ایتالیایی
 ایزوترم
 ایستگاه
 ایستگاه راه آهن
 ایستگاه هواشناسی
 ایل
 ایل کوچ نشین

ب

ճահիճ
 ճահճացում

باتلاق
 باتلاقی شدن زمین
 ها

ծովային հոսանք
 խորշակ
 մուսսոն
 նուշ
 գետնանուշ
 սմբուկ (բադրջան)
 բեռ
 անձրև
 բերքատվություն
 մթնոլորտային տեղումներ
 շուկա
 համաշխարհային շուկա
 թռչնաշուկա
 աշխատանքային շուկա
 վերաբրտադրություն
 բնակչության վերաբրտադ-
 րություն
 հայրենադարձություն
 հնագիտություն
 ճահիճ
 այգի
 այգեգործություն
 բակլա
 օդապարիկ
 գոնդ
 բանկ, դրամատուն
 բադբաբ
 վազր
 ճգնաժամ

باد دریایی
 باد سموم
 باد موسمی
 بادام
 بادام زمینی
 بادمجان
 بار، محموله
 باران
 باردهی، حاصل دهی
 بارندگی
 بازار
 بازار بین المللی
 (جهانی)
 بازار فروش
 پرندگان
 بازار کار
 بازآفرینی، باز
 تولید
 بازتولید جمعیت
 بازگشت به وطن
 باستان شناسی
 باطلاق
 باغ
 باغداری، باغبانی
 باقالی
 بالون
 بالون هواشناسی
 بانک
 بائوباب
 ببر
 بحران

գուրբշի	بخار
պարտք	بدهی
պետական պարտք	بدهی دولتی
ձյուն	برف
հավերժական ձյուն	برف دائمی
ադամանդ	برلیان
բրինձ	برنج
այծ	بُز
այծքաղ	بُز کوهی
մայրուղի, ավտոմայրուղի	بزرگراه
մեծահասակ	بزرگسال
բանջարանոց	بستان، جالیز
գետահուն	بستر رود
բարել	بشکه نفت
լոռ	بلدرچین
բացարձակ բարձրություն	بلندی مطلق
բյուրեղ	بلور
կաղնի	بلوط
նավահանգիստ	بندر، بندرگاه
բենզին	بنزین
ֆոնդ (հիմնադրամ)	بنیاد
հիմնադիր	بنیان گذار
նահապետ	بنیان گذار
	خاندان، بانی
	خاندان، موسس
	خاندان
թուփ	بوته
հաղարջենի	بوته انگور فرنگی
մորենի	بوته تمشک
սելիի թուփ	بوته خربزه
թփուտ	بوته زار
վարդենի, վարդաթուփ	بوته گل رز

շյուղախոտ

մասրենի

բյուջե

բուք

բորսա (սակարան)

բիզոն

հնդկահավ

բոքսիտ

էկոլոգիա

տեղաբնիկ

վարձակալություն

մասնագիտացում

գարուն

առողջապահություն

հողաբարելավում

էֆեմեր (կարճակյաց)

գործագուրկ

գործագրկություն

անապատ

քարային անապատ

կավային անապատ

ավազային անապատ

անապատացում

կուղբ

ծայրթում

պուրակ

بوته گیاهی جو دو

سر از خانواده

گندمیان

بوته نسترن

بودجه

بوران، کولای

بورس

بوفالوی آمریکایی

بو قلمون

بوکسیت

بوم شناسی، علم

محیط زیست

بومی

به اجاره دادن یا

گرفتن

به دست آوردن یا

کسب شغل

بهار

بهداری، بهداشت

بهینه سازی خاک

بی دوام

بی کار

بی کاری

بیابان

بیابان سنگ لاج

بیابان گِل سرخ

بیابان ماسه ایی

بیابان زایی

بیدستر

بیرون ریختن،

خارج کردن

بیشه

پ

պապայա (հնդկասեխ)

թագավոր

այգի, պարկ

ազգային պարկ

խորհրդարան

ոստիկան

ոստիկանություն

կռունկ

պարզկա

մայրաքաղաք

աշուն

նարինջ

պեղիտ (մարգարտաքար)

թռչուն

բուծում

ձիաբուծություն

այծաբուծություն

թռչնաբուծություն

ճագարաբուծություն

շնաբուծություն

ուղտաբուծություն

պտղաբուծություն

բուսաբուծություն

կաթնասուն

پاپایا

پادشاه ، شاه

پارک

پارک ملی

پارلمان

پاسبان

پاسبانی ، کلانتری

پلیس، نیروی پلیس، نیروی

انتظامی

پاشنه

پاکف صاف ، روشن

پایتخت

پاییز

پرتقال

پرلید ، سنگ معدن

مروارید

پرندہ

پرورش

پرورش اسب

پرورش بُز

پرورش پرندگان

پرورش خرگوش

خانگی

پرورش سگ

پرورش شتر

پرورش میوہات

پرورش نباتات و

گیاهان

پستاندار

պիստակ	پسته
բուրդ	پشم
նավթաքիմիա	پتروشیمی
պլատֆորմ	پلاتفرم ، برنامه
պլատին	پلاتین ، طلاي سفید
ընձառյուծ	پلنگ
յագուար	پلنگ آمریکایی ، جکوار ، یوزپلنگ آمریکایی
բամբակ	پنبه
երկարաթել բամբակ	پنبه الياف دراز
բամբակենի	پنبه دانه
պինգվին	پنگوئن
պանիր	پنیر
մորթի	پوست
երկրակեղև	پوسته زمین
ծածկ, ծածկույթ	پوشش
ձնածածկույթ	پوششبرف
պումա	پوما ، کوهگार
սոխ	پیاز
գետագալար	پیچ رودخانه
արհեստավոր	پیشه ور ، صنعتگر
տնայնագործություն	پیشه وری ، صنعت
արհեստագործություն	پیشه وری ، صنعتگری
արհեստ	پیشه ، حرفه ، شغل ، صنعت

ت

ամառ	تابستان
քաղաքացիություն	تابعیت ، شهروندی
սաքսաուլ	تاغ ، توغ

խաղողագործություն

սոցիալական ապահովում
ռեսուրսաապահովվածություն

տանկ
ապրանքափոխանակություն

գոլորշացում
վտարանդի
բլուր
բարխան

առևտուր
արտաքին առևտուր
ագրեսիա
պատժամիջոց (էմբարգո)
սերմ
հաշվեկշիռ, բալանս
առևտրական հաշվեկշիռ
ջրային հաշվեկշիռ
էներգետիկական հաշվեկշիռ

ջերմային հաշվեկշիռ

տրեստ

տրակտոր
տրամվայ
տարանցում (տրանզիտ)

تاك دارى، انگور
كارى، مو كارى
تأمين اجتماعى
تأمين شده با
ذخاير
تانك

تبادل كالاها، رد
و بدل كردن
كالاها، مبادلہ
كالاها،

تبخير
تبعيدى، مهاجر
تپه، تل
تپه شنى در

بيابان و صحرا
تجارت
تجارت خارجى
تجاوز
تحریم
تخم

تراز، بيلان
تراز تجارتى
تراز منابع آب
ترازنامه انرژى
برق

ترازنامه نيروگاه
حرارتى

تراست (مجموع چند
شرکت يا اتحاديه)

تراكتور
ترامواى
ترانزيت

ترانسپورت، برابرى

ծովային տրանսպորտ

տրանսֆորմատոր

բողկ

թուրք

թուրքմեն

կազմ, բաղադրություն

բնակչության կազմ

սեռատարիքային կազմ

տերմինալ

թուրինջ

ահաբեկչություն

գիշերահավասար

ջեռուցում

կազմակերպում, ձևավորում

կոոպերացիա

բազմակնություն

պահանջարկ

բաժանում

աշխատանքի միջազգային

բաժանում

աշխատանքի աշխար-

հագրական բաժանում

աշխատանքի բաժանում

վարչատարածքային բաժա-

նում

օրացույց

կարկուտ

ավազաբլուր

ترانسپورت

دریایی، وسیله

نقلیه دریایی

ترانسفورماتور

ترب

ترک

ترکمن

ترکیب

ترکیب جمعیت

ترکیب سنی و جنسی

ترمینال

ترنج، بالنگ

ترور

تساوی شب و روز،

اعتدال ایام

تسعیر

تشکیل

تعاون

تعدد زوجات، چند

همسری

تقاضا

تقسیم

تقسیم بین المللی

کار

تقسیم جغرافیایی

کار

تقسیم کار

تقسیمات اداری

تقویم

تگرگ

تل ریگ، تپه ماسه

աստղադիտակ
 հեռախոս
 ճոպանուղի
 կոկորդիլոս
 մորի
 տոննաժ
 նեղուց
 նստվածք
 թուր
 ելակ
 ծխախոտաբույս
 տորֆ
 գնաճ (ինֆլացիա)
 արտադրություն
 աշխատատար արտադրու-
 թյուն
 թունել
 թատրոն
 տիտան

تلسکوپ
 تلفن
 تله کابین
 تمساح
 تمشک
 تناژ
 تنگه
 ته نشست، رسوب
 توت
 توت فرنگی
 توتون
 تورب
 تورم
 تولیدات
 تولیداتی که کار
 و زحمت بسیار می
 طلبد، تولیدات پر
 زحمت (مشکل، سخت،
 دشوار)
 تونل
 تئاتر
 تیتان

ث

հարստություն
 ազգային հարստություն
 արգասաբեր, բերրի
 արդյունք

ثروت
 ثروت ملی
 ثروت خیز، حاصل
 خیز
 ثمر، ثمره

Շ

արագընթաց ավտոճանապարհ

جاده سریع السیر،
شاهراه

համայնք, հասարակարգ
ջրային կենդանիներ
նյութափոխանակություն

جامعه
جانوران آبزی
جذب و رفع مواد
غذایی، سوخت و
سوز، متابولیسم
جرموک (آب گرم)
جزر

ջերմուկ (տաք ջուր)
տեղատվություն

جزیره

կղզի

جغد، بوف

բու

جغرافیا

աշխարհագրություն

جغرافیایی

աշխարհագրական

جلبک، جل وزغ

ջրիմուռ

جمعیت، اهالی

բնակչություն

جمعیت روستا نشین

գյուղական բնակչություն

جمعیت فعال کشور

տնտեսապես ակտիվ բնակչություն

از نگاه امکانات

مالی

հանրապետություն

جمهوری

ապրանք

جنس، کالا

պատերազմ

جنگ

անտառ

جنگل

նոսրանտառ, տայգա

جنگل انبوه، تایگا

փշատերև անտառ (տայգա)

جنگل انبوه برگ

سوزنی

լայնատերև անտառ

جنگل با درختهای

دارای برگهای پهن

խառն անտառ

جنگل درختان

مختلف

հարավ

جنوب

հորիզոնի կողմեր
աշխարհ
բուսական աշխարհ

կողմնորոշում
գարի
վարսակ
օդ
ոգնի
կրծող
առու

առվակ
վտակ
սնդիկ

جهات (اطراف) افق
جهان
جهان گياهان و
نباتات
جهت يابی
جو
جو صحرايی
جو، هوا، فضا
جوجه تيغی
جونده
جوی، گذرگاه آب،
گذرگاه نسبتاً
باریکی که آب در
آن جریان دارد
جوی کوچک
جویبار، جریان
مسیر رودخانه
جیوه

Շ

1. վրան, 2. չադրա, բող
բոչվոր
ջրհոր
արտեզյան ջրհոր

հանքահոր
հորատանցք
տարեկան (աշորա)

թել
թուջ

چادر
چادر نشین
چاه آب
چاه زیر زمینی
عمیق، چاه آرتزین
چاه معدن
چاه حفر شده
چاودار (گیاهی یک
ساله از خانواده
گندمیان)
چای، چایی
چدن

արոտավայր	چراگاه
կաշի	چرم
կաշեգործություն	چرم سازی
լանդշաֆտ (բնատեսք)	چشم انداز،
	سرزمین 2- نمود
	سطح زمین، منظره
աղբյուր	چشمه، منبع، مأخذ
ճակնդեղ	چغندر
շաքարի ճակնդեղ	چغندر قند،
	لبلبو، لبو
փայտ	چوب

ح

արևադարձ	حارّه، گرمسیری،
	گرم و سوزان
	حاصل
արդյունք, բերք	حاصل دهی
բերքատվություն	حرفه، شغل، صنعت
արհեստ	حرکت
չվերթ, չու	حرکت شدید امواج
հորդացում	دریا، تلاطم
	حزب
կուսակցություն	حزوه، ناحیه
օկրուգ	حشره
միջատ	حفاظت طبیعت،
բնության պահպանություն	حفاظت محیط زیست
	حفاظت محیط زیست،
բնապահպանություն	حفاظت طبیعت
	حق حاکمیت دولتی
սուվերենություն պետության	حقوق، اجرت،
աշխատավարձ	کارمزد، دستمزد
	حکومت، سلطه
իշխանություն	

հալֆա (արաբ.)
 հալվե
 բնական գոտի
 ավազան
 ջրավազան
 գետի ավազան
 արվարձան
 կենսածին
 պետական տարածք
 անասուն
 ընտանի կենդանի
 գրաստ
 գազան
 ֆաունա

حلفا
 حلوای
 حوزه طبیعی
 حوض
 حوض
 حوضه رود
 حومه
 حیات بخش زنده
 حیطه دولتی
 حیوان، جانور
 حیوان اهلی
 حیوان باربر یا
 سوار شدنی
 حیوان وحشی
 حیوانات، دنیای
 حیوانات

خ

փուշ
 ուղտափուշ
 արտասահման
 հող
 դարչնագույն հող
 սահող
 վարելահող
 կավահող
 ավազահող
 մոխիր
 շագանակագույն հողեր
 ընտանիք
 լեզվաընտանիք

خار
 خار شتر
 خارج از کشور
 خاک
 خاک دارچینی رنگ
 خاک سیاه
 خاک کشت و کار
 خاک گِل سرخ
 خاک مخلوط به شن
 خاکستر
 خاکهای قهوه ای
 رنگ
 خانواده
 خانواده زبانی

ալթայան լեզվաընտանիք

ձկնկիթ

սերվիս (ծառայություն)

սպասարկում

ծառայող

էջ

վայրի էջ

սեխ

խեցգետին

արջ

սպիտակ արջ

գորշ արջ

ճագար

արմավ

մայրահավ

չորային

չիր

երաշտ

ցամաք

չորացում

ձյան գիծ

խողովակաշար

գազամուղ

նավթամուղ

ծովածոց

ծոց

չոր անձրև

մեքենաշինություն

ավտոմեքենա

خانواده زبان های

آلتایی

خاویار

خدمات

خدمات

خدمتکار

خر

خر وحشی

خربزه

خرچنگ

خرس

خرس سفید

خرس سیاه

خرگوش خانگی

خرما

خروس کولی نر

خشک، خشکی

خشکبار

خشکسالی

خشکی، بر

خشکیدن

خط برف

خط لوله

خط لوله انتقال

گاز

خط لوله نفت

خليج

خليج

خوای خشک (باران

خشک)

خودرو سازی

خودرو، اتومبیل

միապետություն
ինքնավար
ինքնավարություն
մրջնակեր
խոզ
խոզաբուծություն

վարունգ
բամբուկ (հնդկեղեգ)
վրան

خود کامگی
خود مختار
خود مختاری
خوراک مورچه
خوک
خوگداری، تربیت
خوک
خیار
خیژران، خیزران
خیمه

Ժ

զետաբերան
դատարան
իզոբար
ֆինանսներ
փայտփորիկ
դեղորայք
անասնապահություն
լանջ
ստորոտ
լեռնալանջ
գիտություն
Ժամանակագրություն

համալսարան
համեմունքային բույսեր
ուեդ
դինոզավր
դպրոց

دهنه رود
دادگاه
دارای فشار
برابر، ایزوبار
دارایی
دارکوب
داروجات
دامپروری
دامنه
دامنه
دامنه کوه
دانش
دانش ثبت و بررسی
رویدادهای گذشته
دانشگاه
دانه
دانه گندم
دایناسور،
داینوسور
دبستان، مدرسه

մարգարտաքար (պեռլիտ)	دُر
վտարանդիություն	در تبعید بودن
եկամուտ	درآمد
ռենտա	درآمد
պետական եկամուտ	درآمد دولتی
համախառն ազգային արդյունք	درآمد ناخالص ملی
օդի ջերմաստիճան	درجه حرارت هوا
բալ	درجه ریشتر
ծառ	درخت
գիհի	درخت اردج
բալենի	درخت آلبالو
սալորենի	درخت آلو
նոնենի	درخت انار
թզենի	درخت انجیر
նշենի	درخت بادام
կալիումական աղ	درخت بلوط
սերկևիլենի	درخت به
նարնջենի	درخت پرتقال
պիստակենի	درخت پسته
խեժափիճի	درخت پهن برگ
թթենի	درخت توت
կեչի	درخت توس
ժենշեն	درخت جنسه یا
	جنسان
սոսի	درخت چنار
արմավենի	درخت خرما
ծիրանենի	درخت زردالو
հոնի	درخت زغال اخته
ձիթենի	درخت زیتون
նոճի	درخت سرو
փշատենի (փշատի)	درخت سنجد
խնձորենի	درخت سیب

սելբա
սիսալ

درخت سیبا
درخت سینرال

շագանակենի
դափնի
պնդուկենի (տիլենի)
տիլենի (պնդուկենի)
սրճենի (սուրճի ծառ)
եղենի
սոճի
բոխի
ընկուզենի
տանձենի
կեռասենի
կիտրոնենի
հացենի
դեղձենի
ցամաքուրդ (դրենած)
մանգուստ

درخت شاه بلوط
درخت غار
درخت فندق
درخت فندق
درخت قهوه
درخت کاج
درخت کاج
درخت کولکن
درخت گردو
درخت گلابی
درخت گیلان
درخت لیمو
درخت نان
درخت هلو
درنا
درنده کوچک
مارخوار

կիրճ
ձոր
ձորակ
ծով
լիճ
քաղցրահամ լիճ

دره
دره
دره تنگ و کوچک
دریا
دریاچه
دریاچه آب شیرین
طعم

ծովագնաց
պրոմիլե

دریانورد
دُز مجاز الكل: پی
پی ام

հեռուստացույց
հաստոց

دستگاه تلویزیون
دستگاه خراطی

Ճնշաչափ (բարոմետր)
ձայնախորաչափ

դաշտ
տափաստան
սառցադաշտ
տունդրա
հարթավայր
աղոթք
րոպե
խանութ
նավթադուլար

դելֆին
ջերմաչափ
սարավանդ
հրվանդան
ֆաունա, կենդանական
աշխարհ

աուլ
գյուղ
գետաբերան
քարաքոս
հեծանիվ
սմոգ
շրջանառություն
մետիս
մուլատ
սամբո (խառնածին)

دستگاه فشار سنج
دستگاهی که از
طریق سرعت صوت،
عمق آبهای عمیق
را اندازه گیری
می کند

دشت
دشت
دشت پاتیناژ
دشت نواحی شمالی
دشت، وادی
دُعا
دقیقه
دکان، مغازه
دلاری که از فروش
نفت بدست می آید

دلفین
دماسنج
دماغه
دماغه
دنیای حیوانات

ده کوهستانی
ده، روستا
دهنه رود
دواله
دوچرخه
دودمه
دوران
دورگه
دورگه
دورگه، دونژادی،

շրջան	دوره
պետություն	دولت
կառավարություն	دولت
տերություն (անկախ պետություն)	دولت مستقل
ունիտար պետություն	دولت هم گرا ، دولت یگپارچه ، دولت اتحاد
դիվանագետ	دیپلمات
դիվանագիտություն	دیپلماسی
երկարակեցություն	دیرپایی
միապետություն	دیکتاتوری
պետական կրոն	دین رسمی
աստվածապետություն (թեոկրատիա)	دین سالاری

ذ

ռեսուրսներ (պաշարներ)	ذخایر
անտառային ռեսուրս (պաշար)	ذخایر جنگلی
ջրային ռեսուրսներ (ջրային պաշարներ)	ذخایر منابع آب
հողային ֆոնդ	ذخیره ارضی
ռեզերվացիա	ذخیره کردن
եզիպտացորեն	ذرت
մախ (եզիպտացորեն)	ذرت
ածուխ	ذغال
մետաղաձուլություն	ذوب فلز
գունավոր մետաղաձուլություն	ذوب فلزات رنگی

ر

ռադիո	رادیو
բոխի	رازیانه اسب

ռենտա	رانت
ճանապարհ	راه
երկաթուղի	راه آهن
տարանցիկ ճանապարհ	راه ترانزیتی
հաղորդակցության ուղիներ	راه های ارتباطی
քարավանային ուղիներ	راه های کاروان
	رو
արտադրության եղանակ	راه و رسم تولیدات
կապ	ربط، ارتباط
սողանք	رخنه
աճ	رشد
բնակչության	رشد جمعیت
բնակչության բնական աճ	رشد طبیعی جمعیت
խոնավություն	رطوبت
խոնավաչափ	رطوبت سنج
բացարձակ խոնավություն	رطوبت مطلق
հարաբերական խոնավություն	رطوبت نسبی
որոտ	رعد
ամպրոպ	رعد و برق
կայսր	رعد و برق
հանրաքվե	رفراندوم
ցիկլոն	رگبار
ներկ	رنگ
ծիածան	رنگین کمان
առաջնորդ	رهبر
արտաքին տնտեսական կապեր	روابط اقتصادی با کشورهای خارجی
միջազգային տնտեսական կապեր	روابط بین الملل
դիվանագիտական հարաբերություններ	روابط دیپلماسی

աղվես
բնեռային աղվես
հոգևորական
գետ
վտակ
բնեռային ցեբեկ
ռուս
մտավորականություն
բուսական յուղ
ցինկ
հակամարտություն
ավազ
նախագահ

روباہ
روباہ قطبی
روحانی
رود
رودخانه
روز قطبی
روس
روشنفکری
روغن نباتی
روی
رویارویی
ریگ، شن، ماسه
رییس

ژ

Հապոնացի
ջութ
գիպս

ژاپونی
ژوت
ژیپس

س

ափ
լողափ
ծովափ
Միավորված ազգերի կազմա-
կերպություն
Ժամ
տեղական ժամանակ
գոտիական ժամանակ
նահանջ տարի
բանջարեղեն
սպորտ
աստղ

ساحل
ساحل
ساحل دریا
سازمان ملل متحد
ساعت
ساعت محلی
ساعت منطقه زمانی
سال کبیسه
سبزیجات
سپورت
ستاره

բնեռային աստղ
 ամբարտակ
 դար
 միրաժ (օդատեսիլ)
 օդատեսիլ (միրաժ)
 կապար
 հնդկացի
 ռեֆրիժերատոր
 երկրամաս
 մարդահամար
 ցուրտ
 ցրտահարություն
 դրամագլուխ
 ներդրում
 ծովի մակարդակ
 ծովի մակերևույթ
 լավա
 դեսպանություն
 դեսպանատուն
 բրուտագործ
 բրուտագործություն
 ճանապարհորդություն
 դեսպան
 սեքվոյա
 շուն
 ճահճակուղբ
 փոկ
 լեռնաշղթա
 սուլթան
 սուլթանություն
 սահմանադրական միապե-
 տություն

ستاره قطبی
 سد
 سده
 سراب
 سراب
 سرب
 سرخ پوست
 سردخانه
 سرزمین
 سرشماری
 سرما
 سرمازدگی
 سرمایه
 سرمایه گذاری
 سطح دریا
 سطح دریا
 سعیر آتش فشانی
 سفارت
 سفارت خانه
 سفالگر
 سفالگری
 سفر
 سفیر
 سکویا
 سگ
 سگ آبی
 سگ دریایی – فک
 سلسله کوه
 سلطنت
 سلطنت
 سلطنت مشروطه

բացարձակ միապետություն
իշխանություն

զենիթ

սամույր

թունավոր

ամուսնական տարիք

բնակչության միջին տարիք

սենատ

նահապետական

սկյուռ

փշատ

սինդիկատ

քար

ասուպ

կրաքար

երկաթաքար

չեչաքար (պեմզա)

տուֆ

գրանիտ

խիճ

օնիքս

գիպս

թանկարժեք քար

քարքարոտ

թերթաքար

հանքանյութ

ավազաքար

պեղիտ (մարգարտաքար)

ապար

փոխակերպային (մետամոր-

ֆային) ապար

سلطنت مطلقه

سلطه

سمت الرس

سمور

سّمی

سن ازدواج

سن میانگین

سنا

سنتی

سنباب

سنجد

سنديکا ، اتحاديه

سنگ

سنگ آسمانی

سنگ آهک

سنگ آهن ، سنگ

معدن آهن

سنگ پا

سنگ توف

سنگ خارا

سنگ ریزه

سنگ سلیمانی

سنگ گچ

سنگ گران قیمت

سنگ لاخ

سنگ لوح ، پلمه

سنگ

سنگ معدن

سنگ معدن شن

سنگ معدن مروارید

سنگ معدنی

سنگ معدنی

ترانسفورماسیون

ջրաթափանց (ջրանցիկ) ապար

ջրամերժ (անջրանցիկ) ապար

սեպագիր արձանագրություն
քարաղ

հրաբխային ապարներ

նստվածքային ապարներ

օգտակար հանածո

բրածո

սուննիզմ

ակցիա (բաժնետոմս)

մոդես

սոյա

քաղաքականություն

արտաքին քաղաքականություն

ագրարային քաղաքականու-
թյուն

տարածաշրջանային քաղաքա-
կանություն

լուսան

խնձոր

գետնախնձոր

կարտոֆիլ

բատատ (քաղցր կարտոֆիլ)

سنگ معدنی که آب

پس می دهد، سنگ

معدنی آب بیس ده

سنگ معدنی که آب

پس نم دهد، سنگ

معدنی آب پس نده

سنگ نبشته

سنگ نمکی، سنگ

معدن نمک

سنگ های معدنی

آتش فشانی

سنگ های معدنی ته

نشست شده

سنگ های معدنی

مفید، معادن

سنگ واره

سئی

سهم

سوسمار

سویا

سیاست

سیاست خارجی

سیاست کشاورزی

سیاست منطقه ایی

سیاه گوش

سیب

سیب زمینی

سیب زمینی

سیب زمینی شیرین

طمع

միգրացիա
սխտոր
ջրաբքիացում

ցիկլոն
հեղեղ
հեղեղատ
ջրհեղեղ
սելավ
ցեմենտ
կինոթատրոն

سیر
سیر
سیراب کردن،
آبیاری کردن
سیکلون
سیل
سیلاب
سیلاب
سیلاب
سیمان
سینما

ش

սպասարկման ոլորտ
ոչ արտադրական ոլորտ
շիմպանզե
շագանակ
կանեփ
արագընթաց ավտոճանապարհ
թագավորություն
գիշեր
բնեռային գիշեր
երեքնուկ
ջրագրական ցանց

գետային համակարգ
գետային ցանց
ցող
թերակղզի
ուղտ
ընձուղտ

شاخه خدمات
اجتماعی
شاخه غیر تولیدی
شامپانزه
شاه بلوط
شاهدانه
شاهراه
شاهنشاهی
شب
شب قطبی
شبردر
شبکه تنظیم منابع
آب
شبکه رود
شبکه رودها
شبنم
شبه جزیره
شتر
شتر مرغ

ջայլամ	شتر مرغ
զինի	شراب
զինեգործություն	شراب سازی
բնական պայման	شرط طبیعی
շաքիաթ	شرع، شرعیات
ընկերություն	شرکت
ֆիրմա	شرکت

բաժնետիրական ընկերություն (ակցիոներական ընկերու- թյուն)	شرکت سهامی
---	------------

ավիաընկերություն	شرکت هواپیمایی
շնագայլ	شغال
արհեստ	شغل
մասնագիտություն	شغل
կակաչ	شقایق
որս	شکار
որսորդություն	شکار، مشغول شکار

	کردن بودن
սողանք	شکاف
շաղգամ	شلغم
հյուսիս	شمال
ավազ	شن
ողողատ	شن یا خاک باد آورده

շաքաթ	شنبه
խորհուրդ	شورا
ասուպ	شهاب
քաղաք	شهر
մեգալոպոլիս	شهر بزرگ
քաղաքաշինություն	شهر سازی
քաղաքագլուխ	شهردار

քաղաքակրթություն
 քաղաքապետարան
 թաղամաս
 ուրբանիզացիա, ուրբանացում
 (քաղաքայնացում)
 առյուծ
 կաթ
 շիիզմ
 քիմիական
 արտադրության եղանակ

شهر داری
 شهر داری
 شهرک
 شهرنشینی،
 شهرگرایی
 شیر
 شیر
 شیعه
 شیمیایی
 شیوه تولیدات

ص

օճառ
 սեփականատեր
 ագարակատեր (ֆերմեր)
 արտահանում
 վերաարտահանում (ռեէքսպորտ)
 առավոտ
 տափաստան
 ժայռ
 սառցալեռ (այսբերգ)
 կանցլեր
 ոստրե
 արդյունաբերություն
 արդյունահանող արդյունաբերություն
 մշակող արդյունաբերություն
 վերամշակող արդյունաբերություն
 պանրագործություն
 մորթեղենի արդյունաբերություն

صابون
 صاحب
 صاحب کشتزار
 صادرات
 صادرات مجدد
 صبح
 صحرا
 صخره
 صخره یخ شناور
 صدر اعظم
 صدف ماکول
 صنایع
 صنایع استخراجی
 صنایع پروسی
 صنایع پروسی
 صدف
 صنایع تولید پنیر
 صنایع تولید پوست
 باب

սարքաշինություն	صنایع تولید تجهیزات
հաստոցաշինություն	صنایع تولید دستگاه های خراطی
ռոբոտաշինություն	صنایع تولید ربات
ցեմենտի արտադրություն	صنایع تولید سیمان
օծանելիքի արդյունաբերու- թյուն	صنایع تولید عطریات
շաքարի արդյունաբերություն	صنایع تولید قند
կոնյակագործություն	صنایع تولید کونیاک
մսեղենի արդյունաբերություն	صنایع تولید گوشت
նավթավերամշակում	صنایع تولید محصولات نفتی
մարգարտադրություն	صنایع تولید مروارید
շինանյութերի արդյունաբերություն	صنایع تولید مصالح ساختمانی
վառելիքային արդյունա- բերություն	صنایع تولید مواد خوراکی
տրանսպորտային մեքենաշի- նություն	صنایع تولید وسایل حمل و نقل
անտառային արդյունաբե- րություն	صنایع جنگلداری
ավտոմոբիլաշինություն	صنایع خودروسازی
թեթև արդյունաբերություն	صنایع سبک
ծանր արդյունաբերություն	صنایع سنگین
քիմիական արդյունաբե- րություն	صنایع شیمیایی
պահածոների արդյունաբե- րություն	صنایع کنسروسازی

կահույքի արդյունաբերություն
տեքստիլ արդյունաբերություն
պոլիգրաֆիական

արդյունաբերություն
արհեստ

արդյունաբերություն,
տնայնագործություն
ինքնաթիռաշինություն

արհեստավոր
արհեստագործություն
ձայնախորաչափ
ձկնորս
ձկնորսություն

صنایع مبل سازی
صنایع نساجی
صنایع نشراتی

صنعت

صنعت

صنعت هواپیما

سازی

صنعتگر

صنعتگری

صوت

صیاد

صیادی

ض

անտիցիկլոն

ضد گردباد ، ضد
سیکلون

ط

հարկ
բնություն
վարարում
ոսկի
պլաստին
փայլար
արևածագ
թութակ
թայֆուն
փոշեմրրիկ

طبقه

طبیعت

طغیان آب

طلا

طلای سفید

طلق

طلوع

طوطی

طوفان

طوفان پر گرد و

خاک، طوفان خاک

آلود

տորնադո
երկարություն, երկայնք, տևո-
ղություն
աշխարհագրական երկայնու-
թյուն
երկարակեցություն

طوفان پیچیده
طول
طول جغرافیایی
طول عمر

ظ

կեսօր

ظهر

ع

շրջանացում

عبور از کنار
چیزی یا کسی
عدس
عطریات
علوفه
عهد
عوارض زمین
عودت به وطن

ոսպ
օծանելիք
ֆուրաժ
շրջան
ռելիեֆ
ներգաղթ

غ

քարանձավ, քարայր
սազ
մայրամուտ
ջերան
վիթ (գազել)

غار
غاز
غروب
غزال
غزال

ف

կկու
պարսկերեն
փարոս

فاخته
فارسی
فاروس، فانوس
دریایی

արևածագ
բևեռափայլ
դաշնություն (ֆեդերացիա)
ֆեդերացիա
Էրոզիա (ողողամաշում)
գորգ
աղանդ
մշակույթ
ակադեմիա

գոգավորություն, իջվածք
օդանավակայան
ռեֆրիժերատոր
ֆոսֆորիտ
բրածո
բրածո բույսեր
ճնշում
մթնոլորտային ճնշում
մթնոլորտ
օդ
օդային ավազան

թափոն
բարձրավանդակ
սարահարթ
ֆլամինգո
մետաղ
գունավոր մետաղ
մետաղագործություն
ազնիվ մետաղ
պղպեղ (տաքդեղ)
տաքդեղ (պղպեղ)

فجر
فجر شمالي
فدراسيون
فدراسيون
فرسايش
فرش
فرقه
فرهنگ
فرهنگستان،
آکادمی
فرو رفتگی
فروودگاه
فریز
فسفور
فسیل
فسیل نباتات
فشار
فشار هوا
فضا
فضا
فضای مملو از
هوا، فضا
فضولات
فلات
فلات
فلامینگو
فلز
فلز رنگی
فلزکاری
فلز نجیب
فلفل
فلفل

երկնականար	فلک
մոլորակ	فلک
տեխնիկա	فن
տեխնոլոգիա	فن آوری
պնդուկ (տխիլ)	فندق
տխիլ (պնդուկ)	فندق
պողպատ	فولاد
փիրուզ	فیروزه
ֆիկուս	فيکوس
փիղ	فیل

ق

աշխարհամաս, մայրցամաք	قاره
դատավոր	قاضی، دادرس
գորգ	قالی
գորգագործություն	قالی بافی
օրենք	قانون
սահմանադրություն	قانون اساسی
արգելոց	قر
պայմանագիր	قرارداد
պայմանագիր միջազգային	قرارداد بین المللی
Ղուրան	قرآن
արգելավայր	قرق گاه
դար	قرن، سده
կարակուլ	قره گل
խուտոր (ռուս.)	قریه
սահանք	قسمت مرتفع در کف رودخانه
աշխարհագրական թաղանթ	قشر جغرافیایی
հողաշերտ	قشر زمین
ավան	قصبه

բնեռ	قطب
անտարկտիկա	قطب جنوب کره
	زمین
արկտիկա	قطب شمال
կողմնացույց	قطب نما
հողահանդակ	قطعه زمین
գագաթ	قله
լեռնագագաթ	قله قله کوه
բնական արբանյակ	قمر طبیعی
ցամաքուրդ (դրենաժ)	قنات
շաքար	قند
կարապ	قو
օրենսդրական իշխանություն	قوای مقننه ، قوای
	قانون گذار
մուֆլոն	قوچ کوهی
տոհմ	قوم ، تیره
ազգագրություն	قوم شناسی
կարատ	قیراط
զին	قیمت
ինքնարժեք	قیمت تمام شده
արտադրանքի ինքնարժեք	قیمت تمام شده
	کالا

ک

պալատ	کاخ
ազգային պալատ	کاخ ملی
կադաստր	کاداستر
աշխատանք	کار
գործարան	کارخانه
աշխատունակություն	کاردانی
արտադրամաս	کارگاه ، کارگاه
	تولیدی

բանվոր	کارگر
ծառայող	کارمند
քարավանատուն	کاروانسرا
քյահրեզ, քահրիզ (ստոր- գետնյա ջրանցք)	کاريز
հախճասալիկ	کاشي
թուղթ	کاغذ
մագաղաթ	کاغذ پوستي
կակտուս	کاکائو
կաղին	کاکتوس
ապրանք	کالا
արդյունաբերական ապրանք- ներ	کالاهاى صنعتي
կոմբինատ	کامبينات
համակարգիչ	کامپيوتر
բեռնատար մեքենա	کاميون
ընդերք	کان
կանադացի	کانادايي
ջրանցք	کانال
միջազգային ջրանցքներ	کانال هاى بين المللى
կենգուրու	کانگورو
բևեռախույզ	کاوش کننده در قطب
կաուչուկ	کائوچو
բնական կաուչուկ	کائوچوى طبيعى
կոբալտ	کوبالت
կոբրա	کبرا
կաքավ	کبک
Կարմիր գիրք	کتاب سرخ
վուշ	کتان
օդային զանգված	کحرت هوا

դդմիկ	کدو
դդում	کدو تنبل
նավավարձ	کرایه سفر با کشتی
կորպորացիա	کرپراسیون، همکاری و دست گیری، تعاون
քուրդ	کرد
քրդերեն	کردی
անգղ	کرکس
ռնգեղջույր	کرگدن
կռունկ	کرنا
կարագ	کره
մոլորակ	کره
կորեացի	کره ایی
գլոբուս	کره جغرافیایی
Երկիր (մոլորակ)	کره زمین
երկրագունդ	کره زمین
բյուրեղապակի	کریستال
հախճապակի	کریستال
կարիճ	کژدم
քրոմիտ	کژدم
գյուղատնտեսություն	کشاورزی
երկրագործություն	کشاورزی
հողագործություն	کشاورزی
մոնոկուլտուրա	کشت خالص
պլանտացիա	کشت زار
դաշտավարություն	کشت کاری
նավարկություն	کشتی رانی
նավաշինություն	کشتی سازی
լցանավ	کشتی نفت کش
նավ	کشتی، ناو

հայտնագործություն
աշխարհագրական հայտնա-
գործություններ
երկիր (պետություն)
պրոտեկտորատ
արտերկիր
զարգացող երկիր

զարգացած երկիր
սահմանակից երկիր
անկլավ

կոշկագործություն
բորենի
կոշիկ
կոքս
լաստ
լաստանավ

եկեղեցի
կոմբայն
մայրի
կոնցեռն
պահածո
հյուպատոս
հյուպատոսություն
կոնֆեդերացիա (համադաշ-
նություն)
համադաշնություն (կոնֆեդե-
րացիա)
կոնգրես
սինագոգ
սաթ

کشف
کشفیات جغرافیایی

کشور
کشور تحت الحمایه
کشور خارجی
کشور رو به
انکشاف

کشور مترقی
کشور هم مرز
کشوری کوچک دارای
حکومت مستقل

کفاشی
کفتار
کفش
کُک
کَلک
کلک، نوعی قایق
کوچک

کلیسا
کمباین
کُنار
کنرسیوم
کنسرو
کنسول
کنسولگری
کنفدراسیون

کنفدراسیون

کنگره
کنیسه
کهربا

գալակտիկա	کهکشان
որձաքար (քվարց)	کوارتس
քվարց (որձաքար)	کوارتس
քոչվոր	کوچ نشین
քոչվորություն	کوچ نشینی
փողոց	کوچه
պարարտանյութ	کود
հանքային պարարտանյութ	کود معدنی
քիմիական պարարտանյութեր	کودهای شیمیایی
կկու	کوکو
պումա	کوگوار
բուք	کولاک
գնչու	کولی
կոնյակ	کونیای
լեռ	کوه
հանգած հրաբուխ	کوه آتش فشان
	خاموش
գործող հրաբուխ	کوه آتش فشان
	فعال
ալպինիստ (լեռնագնաց)	کوه پیما، کوه
	نورد
ալպինիզմ	کوه پیمایی، کوه
	نوردی
լեռնագոյացում	کوه زدایی
սառցալեռ (այսբերգ)	کوه یخ شناور
լեռնաշխարհ	کوهستان
կոռպերատիվ	کویراتیف
կիլովատ	کیلو وات
կիլովատ	کیلو وات
կիլովատ ժամ	کیلووات ساعت
տիեզերք	کیهان
կիվի	کیوی

گ

գազ	گاز
ժամանակագրություն	گاه شماری
ցուլ	گاو ختایی
տավարաբուծություն	گاو داری
ծովացուլ	گاو دریایی
գոմեշ	گاو میش
գուբր	گاو میش اروپایی
կավիճ	گج
ծանծաղուտ	گذار
շելֆ (մայրցամաքային ծան- ծաղուտ)	گذار قاره ای
մայրցամաքային ծանծաղուտ (շելֆ)	گذار قاره ای
լավա	گدازه، سعیر آتش فشانی
առու	گذرگاه آب
հովազ	گراز
գրաֆիտ	گرافیت
կատու	گربه
եղեգնակատու	گربه نر نیزاری
վագրակատու	گربه وحشی
վրացի	گرجی
շրջան, շրջանագիծ	گرد
հորձանուտ	گرد آب
շրջապտույտ	گردش
բեռնաշրջանառություն	گردش بار
էքսկուրսիա	گردش دسته جمعی
երկրի օրական պտույտ	گردش روزانه کره زمین
երկրի տարեկան պտույտ	گردش سالانه کره زمین

զբոսաշրջիկ (տուրիստ)	گردشگر
զբոսաշրջություն (տուրիզմ)	گردشگری
լեռնանցք	گردنه
ընկույզ	گردو
փռշի	گرد و غبار
գայլ	گرگ
գայլաձուկ	گرگ بچه
բևեռային գայլ	گرگ قطبی
տաք	گرم
ջերմոց	گرم خانه
մերձարևադարձային	گرمسیر
արևադարձ	گرمسیری، گرم و سوزان
արշավախումբ	گروه افرادی که برای انجام ماموریتی به محلی اعزام می شوند
լեզվախումբ	گروه زبانی
սողանք	گسل، گسله
ցեխաջուր	گل
ծաղիկ	گل
արևածաղիկ	گل آفتاب گردان
վարդ	گل رز
կարմրահող	گل سرخ
կավ	گل سرخ
ծաղկաբուծություն	گل کاری، پرورش گل
ճենակավ (կառլին)	گل مخصوص تولید ظروف چینی
տանձ	گلایی
մաքսատուն	گمرک
ճնճղուկ	گنجشک

հացահատիկ
 հնդկացորեն
 պոմիդոր (լոլիկ)
 լոլիկ
 հեղեղատ
 գոգավորություն
 վարան
 գեբր
 գորիլա
 որմզդեղն (իշայծյամ)
 եղջերու
 եղջերվաբուծություն

հյուսիսային եղջերու
 ազնվացեղ եղջերու
 ոչխար
 ոչխարաբուծություն
 միս
 ծծումբ
 հումուս
 բույս
 դեղաբույս
 ջրային բույսեր
 ազավա

կեռաս

گندم
 گندم سیاه
 گوجه فرنگی
 گوجه فرنگی
 گودال
 گودی
 گورخر، گور اسب
 گورخر، گور اسب
 گوریل
 گوزن
 گوزن
 گوزن داری، گوزن
 پروری
 گوزن مناطق شمالی
 گوزن نسلی
 گوسفند
 گوسفند داری
 گوشت
 گوگرد
 گیاه
 گیاه دارویی
 گیاهان آبزی
 گیاهی علفی چندین
 سالة نواحی
 گرمسیری
 گیلان

ل

ռետին
 էլեկտրալամպ
 տարազ
 շաքարի ճակնդեղ

لاستيك
 لامپ برق
 لباس ملی
 لبلبو، لبو

ոլոռ	ليه
տիղմ	لجن
նոնաքար	لعل
միկադո	لقب قيصران ژاپنى
արագիլ	لك لك
ջերմաքար ²	لكوموتيف
բարբառ	لهجه
լոբի	لوييا
էլեկտրաքար ²	لوكوموتيو
խողովակ	لوله
կիտրոն	ليمو

م

խտանյութ	ماده اوليه
մինեռալ	ماده معدنى
օձ	مار
անակոնդա	مار اژدها
կոբրա	مار عينكى، كبرا
գյուրզա	مار گرز هف گرزه
	مار، مار سمى و
	خطرناك
մարդատար մեքենա	ماشين سوارى
լվացքի մեքենա	ماشين كالاشويى
մեքենա	ماشين، خودرو
մագնոլիա	ماگنوليا
ֆերմեր (ագարակատեր)	مالك مزرعه
ագարակատեր (ֆերմեր)	مالك مزرعه، صاحب
	كشتزار
սեփականատեր	مالك، صاحب
մասնավոր սեփականություն	مالکیت شخصى
	(خصوصى)
մաքս	مالیات

վարկ	مالیات
պետական վարկ	مالیات دولتی
մամոնտ	ماموت
մանգո	مانگو
ամիս	ماه
ամսագիր	ماهنامه
ձուկ	ماهی
սիգ	ماهی آزاد، آزاد ماهی
ձկնկուլ	ماهی پرنده، پرنده ماهی
ձկնորս	ماهیگیر، صیاد
ձկնորսություն	ماهیگیری، صیادی
մղոն	مایل (واحد طول)
կահույքի արդյունաբերություն	مبیل
ազգային համախմբում (կոն- սոլիդացիա)	متحد ساختن قوم
գուգահեռական	متوازی، به طور متوازی
արդյունաբերական համալիր	مجتمع صنعتی (تولیدی)
բնական համալիր	مجتمع طبیعی
հուշարձան	مجسمه یادبود
մեջլիս	مجلس
Վերին պալատ	مجلس فوقانی، سنا
ազգային ժողով	مجلس ملی، پارلمان
արշիպելագ (կղզեխումբ)	مجمع الجزایر
կղզեխումբ (արշիպելագ)	مجمع الجزایر
աշխարհագրական ատլաս	مجموعه نقشه های جغرافیایی اتلس (اطلس) جغرافیایی

տնտեսական շրջափակում
բերք
համախառն արտադրանք
համախառն ներքին արդյունք
հացամթերք
նավթամթերք
տեղանք
մթնոլորտային ճակատ

խառնարան

արդյունաբերական կետ

գաղթավայր
երկրի առանցք
մթնոլորտ
աշխարհագրական միջավայր
շրջակա միջավայր
բնական միջավայր
ջրահավաք ավազան
մակընթացություն

մենեջեր
բուստ (կորալ)
կորալ (բուստ)
մարջան
Ժողովրդավարություն

محاصره اقتصادی
محصول
محصول ناخالص
محصول ناخالص ملی
محصولات ناوایی
محصولات نفتی
محل
محل برخورد با
منطقه مرزی دو
توده هوای متفاوت
یا دارای اختلاف
دمای زیاد
محل پیوستن جریان
آب دو رودخانه
محل تولیدی، مکان
تولیدی
محل مهاجرت
محور زمین
محیط
محیط جغرافیایی
محیط زیست
محیط طبیعی
مخزن آب
مدّ، بالا آمدن
منظم و متناوب
سطح آب دریاها
آزاد
مدیر
مرجان
مرجان
مرجان
مردم سالاری

մարզ	مرز
սահման	مرز
պետական սահման	مرز دولتی
ցիտրուս	مرکب
գրաստ	مَرکَب، حیوان
	باربر یا سوار
	شدنی
ցիտրուսային մշակաբույսեր	مرکبات
էպիկենտրոն	مرکز
վարչական կենտրոն	مرکز اداری
վերնակենտրոն	مرکز بیرونی
արդյունաբերական կենտրոն	مرکز صنعتی
արդյունաբերական հանգույց	مرکز صنعتی، جایی
	که در آن
	فعالیت‌های تولیدی
	تمرکز یافته باشد
մահացություն	مرگ و میر
մարմար	مرمر
մալաքիտ	مرمر سبز
մարգարիտ	مروارید
աճուրդ	مزایده
ֆերմա (ագարակ)	مزرعه، کشتزار،
	فارم
պղինձ	مس
ճանապարհորդ	مسافر
շուրջերկրյա ճանապարհորդություն	مسافرت دور دنیا
ճանապարհորդություն	مسافرت، سفر
համամոլորակային հիմնախնդիրներ	مسائل عمده جهانی
գաղութ	مستعمره
մզկիթ	مسجد

քրիստոնյա
 քրիստոնեություն
 աշխարհագրական կոորդի-
 նատներ
 արևելք
 շինանյութեր
 մամուլ
 հանքավայր
 ընդերք
 արևմուտք
 մոնղոլ
 մասշտաբ
 ցեցե ճանճ
 կոլիբրի
 մոլլա
 ազգ
 ժողովուրդ
 սեփականություն
 ազգայնացում
 ազգայնականություն
 մոլիբդեն
 ազգություն
 բնական ռեսուրս
 աշխատանքային ռեսուրսներ
 մինարե, մինարեթ
 ագրարային հարաբերություն-
 ներ
 տնտեսական կապեր
 միջազգային հարաբերու-
 թյուններ
 մանուֆակտուրա

مسیحی
 مسیحیت
 مشخصات جغرافیایی
 مشرق
 مصالح ساختمانی
 مطبوعات
 معدن
 معدن، کان
 مغرب
 مغول
 مقياس
 مگس آفریقایی
 مگس مرغ
 ملا
 ملّت، قوم
 ملت، مردم
 ملک
 ملّی کردن
 ملّی گرایي،
 ناسیونالیسم
 ملیبدن
 ملیّت
 منابع طبیعی
 منابع کار
 منار
 مناسبات کشاورزی
 مناسبات اقتصادی
 مناسبات بین
 الملل
 منسوجات

ակունք	منشأ
ազատ տնտեսական գոտի	منطقة آزاد اقتصادی
գոնա	منطقه
ջրովորտ	منطقه آب خیر،
կլիմայական գոտի	منطقه منابع آب
տնտեսական շրջան	منطقه آب و هوایی
պլանտացիա (տնկատափ)	منطقه اقتصادی
արևադարձային գոտի	منطقه بزرگ
	منطقه حاره ای،
չեզոք գոտի	منطقه گرمسیری
վերընթաց գոտի	منطقه خنثی
	منطقه رو به رشد،
ժամային գոտի	منطقه سعودی
քարովորտ	منطقه زمانی
արդյունաբերական շրջան	منطقه سنگ زار
	منطقه صنعتی (تولیدی)
թաղամաս	منطقه مسکونی در شهر، شهرک
արեգակնային համակարգ	منظومه شمسی
մանգան	مَنْگِیز
մառախուղ	مه
գաղթական	مهاجر
արտագաղթ	مهاجرت
էմիգրացիա	مهاجرت
միգրացիա	مهاجرت، کوچ، سیر
լուսին	مہتاب
հումք	مواد خام
սննդամթերք	مواد خوراکی
վառելիք	مواد سوخت
մագմա	مواد گداخته درون زمین

համաձայնագիր
Էլեկտրաշարժիչ
մոտոցիկլետ
ալիք
բրածո օրգանիզմներ

մրջյուն
տերմիտ
ադամաթուզ (բանան)
թանգարան
արջամուկ
ճագարամուկ
ավազամուկ
հրթիռ
աշխարհագրական դիրք
աշխատանքի առարկա
կյանքի միջին տևողություն

ջրբաժան

կապիկ
շիմպանզե

միրգ
հատապտուղ

موافقتنامه
موتور الکتریکی
موتور سیکلت
موج
موجودات زنده
محفوظ در سنگ
های پوسته زمین،
موجودات فسیلی
مورچه
موریانه
موز
موزه
موش خرما
موش دوپای
موش شنزاری
موشک
موضع جغرافیایی
موضوع کار
میانگین طول عمر
بشر
میرآب
میزان تراکم،
جمعیت
میمون
میمون بزرگ،
شامپانزه
میوه
میوه بوته ای

و

օազիս
արդյունաբերական ձեռնար-
կություն

واحه
واحد تولیدی

հովիտ	وادی
գետահովիտ	وادی رودخانه
ներմուծում	واردات
մերձարևադարձային	واقع در گرمسیر
վագոն	واگون
ծնող	والدین
վանիլ	وانیل
վետո	وتو
ստադիոն	ورزشگاه
թերթ	ورق
հողմահարություն	وزیدن طوفان
նախարար	وزیر
պետական քարտուղար	وزیر امور خارجه
գրաստային տրանսպորտ	وسایل باربری
	حيوانی
արտադրության միջոց	وسایل تولیدی
քաղաքային տրանսպորտ	وسایل حمل و نقل
	شهری
տրանսպորտ	وسایل حمل و نقل،
	ترانسپورت
ջրային տրանսպորտ	وسيله حمل و نقل
	دریایی
երկաթուղային տրանսպորտ	وسيله نقلیه راه
	آهني
գետային տրանսպորտ	وسيله نقلیه
	رودخانه ای
օդային տրանսպորտ	وسيله نقلیه هوایی
վուշ	وَش
ստատուս	وضع حقوقی
պատգամավոր (ղեկուտատ)	وکیل
պրովինցիա	ولایت
սանջակ (թուրք.)	ولایت در ترکیه

ամպամածություն
բալասանատու ծառ

նաղիք

տարիքային բուրգ (սեռա-
տարիքային բուրգ)
հեկտար
համագործակցություն
տնտեսական համագոր-
ծակցություն (ինտեգրացիա)
կորպորացիա

հանրաքվե
հնդիկ
ձմերուկ
եղանակ, օդ
ամպամած եղանակ, ամպա-
մածություն
օդանավ
օդերևութաբան
օդերևութաբանություն
հումուս

هوای ابری
هر درختی که از
آن صمغ معطری
بدست می آید
هر نقطه کره زمین
که انسان روی آن
می ایستد، این
نقطه پایین ترین
نقطه اوج می باشد
هرم ترکیب سنی و
جنسی اهالی کشور
هکتار
همکاری
همکاری های
اقتصادی
همکاری و دست
گیری، تعاون
همه پرسی
هندو
هندوانه
هوا
هوای ابری
هواپیما
هواشناس
هواشناسی
هوموس

կոռպերատիվ

یاری رسانی،
کویراتیف

հեպարդ
ատվույտ
հրեա
հուդայականություն

یوزپلنگ وحشی
یونجه
یهودی
یهودیت

Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպություն (ՕՊԵԿ)

Կազմավորվել է 1960թ.: Կազմակերպության նպատակն է կոորդինացնել անդամ երկրների գործողությունները նավթի արդյունահանման, արտահանման և նավթի առևտրի ոլորտներում: Անդամակցում է 11 երկիր, այդ թվում՝ նաև Իրանը:

اوپک - سازمان کشورهای صادرکننده نفت یک کارتل بین‌المللی نفتی است که گردهمایی کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا، ونزوئلا و کنگو پدید آمده است. ستاد بین‌المللی اوپک در آغاز بنیان‌گذاری در سال 1960 در ژنو سوئیس بود و در سال 1965 به شهر وین اتریش جابجا شد. آرمان اصلی این سازمان، آنچنان که در اساسنامه بیان شده، به این شرح است: "هماهنگی و یکپارچه‌سازی سیاست‌های نفت کشورهای عضو و تعیین بهترین راه برای تأمین منافع جمعی یا فردی آنها، طراحی شیوه‌هایی برای تضمین ثبات قیمت نفت در بازار نفت بین‌المللی به منظور از بین بردن نوسانات مضر و غیر ضروری؛ عنایت و توجه ویژه به کشورهای تولیدکننده نفت و توجه خاص به ضرورت فراهم کردن درآمد ثابت برای کشورهای تولیدکننده نفت؛ تأمین نفت کشورهای مصرف‌کننده به صورت کارآمد، مقرون به صرفه و همیشگی؛ و بازده مناسب و منصفانه برای آنهایی که در صنعت نفت سرمایه‌گذاری می‌کنند."

Իսլամական կոնֆերանսի կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1969թ.: Կազմակերպության նպատակն է ամրապնդել իսլամական համերաշխությունը տնտեսական, սոցիալական, մշակութային և քաղաքական ոլորտներում: Կազմակերպությանը անդամակցում է 56 երկիր, այդ թվում՝ Աֆղանստանը, Իրանը, Տաջիկստանը:

Շանհայյան համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 2001թ.: Միջազգային տարածաշրջանային համագործակցության կազմակերպություն է, նպատակն է պայքարել ահաբեկչության, էքստրեմիզմի, անջատողականության դեմ, աջակցել տարածաշրջանային անվտանգությանը՝ փոխադարձ վստահության բարձրացման միջոցով, զինաթափում և համագործակցություն անվտանգության հարցերում, համագործակցության աճ քաղաքական, տնտեսական, գիտա-

սաշման հեմարի اسلامي - دومين سازمان بين دولتي پس از سازمان ملل متحد است که با عضویت ۵۷ کشور به گسترش بیش از چهار قاره است. سازمان صدای جمعی جهان اسلام و تضمین برای حفاظت و حمایت از منافع جهان اسلام در روح ترویج صلح بین‌المللی و هماهنگی میان افراد مختلف جهان است. سازمان بر اساس تصمیم اجلاس تاریخی که در رباط، پادشاهی مغرب در ۲۵ سپتامبر ۱۹۶۹ برگزار شد به عنوان یک نتیجه از آتش‌سوزی جنایی مسجد الاقصی در اشغال بیت‌المقدس تأسیس شد

سازمان همکاری شانگهای -
سازمانی میان‌دولتی است که برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و فرهنگی تشکیل شده‌است. این سازمان در سال ۲۰۰۱ توسط رهبران چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان با هدف برقرار کردن موازنه در برابر نفوذ آمریکا و ناتو در منطقه، پایه‌گذاری شد. نقش اصلی و تعیین‌کننده را، در سازمان شانگهای، دو کشور چین و روسیه تشکیل می‌دهند. سازمان همکاری شانگهای در حقیقت ترکیب جدیدی است که در سازمان شانگهای ۵

Անկախ պետությունների համագործակցություն (ԱՊՀ)

Միջպետական միավորում է, կազմավորվել է 1991թ.: Նպատակն է ապահովել անդամ երկրների (նախկին ԽՍՀՄ) մարդկանց իրավունքներն ու ազատությունները, համագործակցել տնտեսական ընդհանուր տարածքի ձևավորման, բնակչության առողջության և շրջակա միջավայրի պահպանության գործում, սոցիալական և իմիգրացիոն հարցերում, պայքարը կազմակերպված հանցավորության դեմ, համագործակցություն պաշտպանական քաղաքականության և պետական սահմանների պաշտպանության ոլորտում: Անդամակցում է 12 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև Հայաստանը:

Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն

Կազմավորվել է 1995թ.: Նպատակն է համագործակցել մարդու իրավունքների, հիմնական ազատությունների, ժողովրդավարության, օրենքի իշխանության ապահովման գործում: Այն գործում է որպես միջոց՝ կոնֆլիկտները կանխարգելելու և ճգնաժամերը վերահսկելու համար, հանդես է գալիս որպես

اتحادیه کشورهای مستقل یا کشورهای مستقل مشترک المنافع -

اتحادیه‌ای شامل برخی از
جمهوری‌های مستقل اتحاد جماهیر
شوروی سابق است. تأسیس این
اتحادیه به دست رؤسای مملکتی
کشورهای روسیه، بلاروس و
اوکراین بود. مرکز اصلی آن در
مینسک پایتخت بلاروس، است و
نشستهای آن در کاخ تآوری در سن
پترزبورگ انجام می‌شود

سازمان امنیت و همکاری اروپا -

بزرگترین سازمان بین دولتی یا
بین‌المللی حول مسائل امنیتی است.
فعالیت‌های آن شامل کنترل اسلحه،
حقوق بشر، آزادی مطبوعات و
انتخابات آزاد و منصفانه است.
شکل‌گیری سازمان امنیت و همکاری
اروپا با برگزاری کنفرانسی در سال
۱۹۷۳ تحت عنوان امنیت و
، برای بحث با همکاری در اروپا
میان شرق و غرب آغاز شد. این

կառույց՝ սովորական զինատեսակների վերահսկման և վստահության ամրապնդման համար: Անդամակցում է 55 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև՝ Հայաստանը:

Կոնֆրանսը 1975 թվականի ապրիլի 1-ին Երևանում ստեղծվել էր Կոնֆրանսի զինատեսակների վերահսկման և վստահության ամրապնդման համար: Անդամակցում է 55 երկիր, այդ թվում՝ Տաջիկստանը, ինչպես նաև՝ Հայաստանը:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. **Ավագյան Ա. Ռ.**, Արտասահմանյան երկրների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն, մաս 2-րդ, Ասիա, Երևան, 2009
2. **Բայրուրյան Վ.**, Իրանն այսօր (տեղեկատու), Եր., 1999
3. **Գրգեարյան Հ. Ղ., Հարությունյան Ն. Մ.**, Տնտեսական աշխարհագրության տեղեկատու բառարան, Երևան, 1982
4. **Գրիգորյան Ա., Մկրտչյան Ռ. և ուրիշ.**, Ագրոօդերևութաբանական տերմինների ռուս-հայերեն-անգլերեն բառարան, Երևան, 2014
5. **Մուրադյան Յու.**, Տարածաշրջանների և պետությունների սոցիալ-տնտեսական աշխարհագրություն, գիրք երկրորդ. Ասիա, Երևան, 2010
6. **Սարգսյան Հ., Սարգսյան Ռ.**, Երկրաբանական տերմինների եռալեզու հանրագիտական բառարան, Երևան, 2007
7. ՀՄՀ 1-12 հատորներ
8. **Максаковский В.П.**, Географическая картина мира. М. 2004
9. Страны и народы. Зарубежная Азия. М. 1979
10. Страны и народы мира. М. 2012
11. **Петров Н. Н.**, География. Современный мир, Москва, 2005.
12. Социально-экономическая география зарубежных стран, Под ред. Вольского В.В., Москва, 2005.
13. Четырехязычный энциклопедический словарь терминов по физической географии, сост. И. С. Шукин, Москва, 1980.
14. Պարսկերեն-հայերեն բառարան: Գեորգի Մկրտչի Նալբանդյան: Երևան, 1987
15. Հայերեն-պարսկերեն բառարան: Տիգրան Դավթյան: Երևան, 2011

16. Loghat Name-ye Dehkhodā - لغت‌نامهٔ دهخدا (Dehkhoda Dictionary), 1931
17. Farhang-e Fārsi-ye Mo'in - فرهنگ فارسی معین (Mo'in Farsi Dictionary), 1973
18. Farhang-e Fārsi-ye Amid - فرهنگ فارسی عمید (Amid Farsi Dictionary), 1963
19. Gholamhossein Sadri-Afshar, Farhang-e Mo'aser-e Fārsi - فرهنگ معاصر فارسی (Contemporary Farsi Dictionary), 1990
20. Behrouz Safarzadeh, Farhang-e Mozu'i-ye Fārsi (Rahnama-ye Vāžeyābi) - فرهنگ موضوعی فارسی (راهنمای واژه‌یابی) (Thematic Persian Dictionary (Glossary Guide), 1998
21. <https://www.vajehyab.com/>
22. <http://www.nayiri.com/>

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջաբան	3
Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների հայերեն-պարսկերեն բառարան	5
Ա	7
Բ	17
Գ	21
Դ	23
Ե	25
Զ	27
Է	28
Ը	28
Թ	29
Ժ	30
Ի	30
Լ	31
Խ	32
Օ	33
Կ	34
Հ	38
Ձ	42
Ղ	42
Ճ	42
Մ	43
Յ	48
Ն	48
Շ	50
Ո	51
Չ	52
Պ	52
Ջ	54
Ռ	56

U	56
Վ	59
S	61
Ը	64
Ց	64
Ու	64
Փ	65
Ք	66
Օ	67
Ֆ	69
Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները.....	70
Աշխարհագրական-երկրագրական եզրույթների և հասկացությունների պարսկերեն-հայերեն բառարան	75
Ā	77
ب	82
پ	86
ت	87
ث	90
ج	91
چ	92
ح	93
خ	94
د	96
ذ	100
ر	100
ړ	102
س	102
ش	106
ص	108
ض	110
ط	110
ظ	111

ع.....	111
غ.....	111
ف.....	111
ق.....	113
ك.....	114
گ.....	119
ل.....	121
م.....	122
و.....	128
ه.....	130
س.....	130
Միջազգային նշանավոր կազմակերպություններ, որոնց անդամակցում են պարսկալեզու երկրները.....	132
Օգտագործված գրականության ցանկ.....	137

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳՈՒՐԳԵՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,
ՎՐԵԺ ՓԱՐՍԱԴԱՆՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ-ԵՐԿՐԱԳՐԱԿԱՆ
ԵԶՐՈՒՑԹՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՄԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԵՐԵՆ-ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ

ՊԱՐՄԿԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Համակարգչային ձևավորումը՝ Կ. Չալաբյանի
Կազմի ձևավորումը՝ Ա. Պատվականյանի
Հրատ. խմբագրումը՝ Լ. Հովհաննիսյանի

Տպագրված է «ՎԱՌՄ» ՍՊԸ-ում:
Ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 48, բն. 43

Ստորագրված է տպագրության՝ 18.03.2021:
Չափսը՝ 60x84 ¹/₁₆: Տպ. մամուլը՝ 8.875:
Տպաքանակը՝ 100:

ԵՊՀ հրատարակչություն
ք. Երևան, 0025, Ալեք Մանուկյան 1
www.publishing.am